

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger**1. Indledning**

Forslaget om tilføjelse af kapitel 5a til Inatsisatutlov nr. 1 af 15. maj 2014 om konkurrence (konkurrenceloven) omhandler sektorspecifik konkurrenceregulering.

Gældende ret

Der findes i dag ikke sektorspecifik konkurrenceregulering på teleområdet. Det reguleres delvis af konkurrenceloven og landstingsforordning nr. 17 af 20. november 2006 om telekommunikation og teletjenester.

I forbindelse med tilføjelse af de sektorspecifikke bestemmelser om konkurrenceregulering udvides den nuværende sanktionsbestemmelse til også at omfatte de sektorspecifikke bestemmelser.

2. Hovedpunkter i forslaget*Formål*

Formålet med forslaget er at gennemføre en åben og transparent konkurrenceregulering af teleområdet, samt at effektivisere myndighedsbehandlingen på områderne for samtrafik og netadgang.

Forslaget fremkommer efter ønske om adskillelse af de politikforberedende myndigheder og de tilsynsførende myndigheder. Dette gøres ved at flytte markedsregulering fra teleforordningen til konkurrenceloven, hvorved en funktionel myndighedsadskillelse muliggøres.

Forslaget omfatter derfor, at hovedtemaerne markedsundersøgelser (udpegning af udbyder med dominerende stilling), påbud i sager om netadgang og samtrafik (proces og materielt) og alternativ tvistløsning (mægling) reguleres i konkurrenceloven.

Forslaget omfatter endvidere, at bl.a. hovedtemaer liberalisering (politikforberedende), koncessioner (tilsyn og politikforberedende), og forsyningspligt (tilsyn og politikforberedende) reguleres i teleforordningen.

Forslagets formål er at fremme etableringen af et velfungerende, konkurrencebaseret marked for udbud af telekommunikation og teletjenester, der giver slutbrugerne en række nærmere beskrevne muligheder; at sikre alle slutbrugere, der ønsker det, adgang til en række grundlæggende forsyningspligtigheder på rimelige vilkår og til rimelige priser. Endvidere at sikre en række grundlæggende brugerrettigheder for slutbrugerne i forbindelse med aftaler om levering af telekommunikation og teletjenester.

Sektorspecifik konkurrenceregulering

Det foreslås med forslaget, at fastsættelsen af det nærmere indhold og omfang af de forpligtelser, der pålægges en udbyder med dominerende stilling, sker i de konkrete markedsafgørelser, som Forbruger- og Konkurrencestyrelsen træffer. Forslaget fastlægger ikke på forhånd udtømmende de metoder til priskontrol, som skal anvendes ved regulering af udbydere med dominerende stilling. I stedet foreslås det med forslaget, at loven indeholder en opregning af de hensyn, som skal varetages, og de rammer, som Forbruger- og Konkurrencestyrelsen skal agere indenfor, når Forbruger- og Konkurrencestyrelsen anvender priskontrolforpligtelsen. Også den måde en given priskontrolmetode skal anvendes på, vil med forslaget blive overladt til Forbruger- og Konkurrencestyrelsens afgørelse.

De relevante produkter vil herefter blive defineret konkret af Forbruger- og Konkurrencestyrelsen i hver enkelt markedsafgørelse.

Der er således fastsat udførlige regler for, under hvilke omstændigheder tilsynsmyndighederne kan pålægge en udbyder med dominerende stilling en forpligtelse om funktionel adskillelse. Ved funktionel adskillelse forstås, at en virksomhed, der er vertikalt integreret, adskiller sine engros- og detailaktiviteter ved at placere aktiviteterne vedrørende engrossalg i en uafhængigt fungerende forretningsenhed. Der ændres ikke på ejerskabet.

Fordeling af omkostninger

I forslaget lægges op til at fordeling af omkostninger skal ske "forholdsmæssigt" for at give mulighed for en alternativ omkostningsfordeling. Baggrunden for forslaget er, at det herved bliver muligt at inddrage, hvordan den valgte omkostningsfordeling adresserer det registrerede konkurrenceproblem og påvirker konkurrencesituationen på det konkrete marked, herunder ved at fastlægge at fordelingen skal være ligelig.

Samhusning og fælles udnyttelse af faciliteter

Med de foreslåede bestemmelser får Forbruger- og Konkurrencestyrelsen mulighed for at fastsætte nærmere regler om samhusning og fælles udnyttelse af faciliteter. Efter disse regler vil udbydere af elektroniske kommunikationsnet kunne påbydes at fællesudnytte faciliteter ved at give adgang til andre udbydere af elektroniske kommunikationsnet. Påbuddet skal gives ud fra hensyn til miljøet, folkesundheden, den offentlige sikkerhed og hensyn til by- og

landsplanlægningen. Reglerne vil rette sig mod de myndigheder, der administrerer den relevante lovgivning.

Endvidere foreslås, at Forbruger- og Konkurrencestyrelsen gives mulighed for at fastsætte nærmere regler om, at ejere af ledningsnet i bygninger kan påbydes fælles udnyttelse, når det er begrundet i hensyn til miljø, folkesundhed, den offentlige sikkerhed og hensyn til by- og landsplanlægningen, samt når det ikke vil være rentabelt at dublere ledningsnettet i bygninger, eller når dette vil være uigennemførligt i praksis.

Endelig foreslås Forbruger- og Konkurrencestyrelsen tillagt kompetence til at fastsætte nærmere regler om indhentelse af oplysninger om art, tilgængelighed og placering af ovennævnte infrastrukturelementer og om, i hvilket omfang disse oplysninger skal være tilgængelige for offentligheden.

Tværgående samarbejde med de nordiske konkurrencemyndigheder

De nordiske konkurrencemyndigheder ønsker at have mulighed for at kunne samarbejde på tværs af landegrænserne for at hindre konkurrenceforvridende aktiviteter som ikke kun sker nationalt, men i flere nordiske lande.

Forbruger- og Konkurrencestyrelsen ønsker at opdatere den gældende lovgivning, så forudsætningerne for samarbejdet er til stede i den grønlandske lovgivning.

Den videre proces vil være at få aftalegrundlaget underskrevet og dermed kan Grønland både få assistance i egne konkurrencesager som har et omfang på tværs af landets grænser samt assistere de andre konkurrencemyndigheder i sager som måtte involvere grønlandske virksomheder.

Præcision af klagemuligheder

Ved indførelse af de nye bestemmelser om sektorspecifik konkurrenceregulering gives Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kompetence til at træffe afgørelser. Denne kompetence blev ligeledes givet Forbruger- og Konkurrencestyrelsen da der i 2014 blev indført bestemmelser om fusionskontrol.

Da der ved indførelsen af afgørelser truffet af Forbruger- og Konkurrencestyrelsen ikke er tiltænkt en rekursadgang til at indklage afgørelser til Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Energi, foretages der en justering i § 35, stk 1, således at denne også omfatter afgørelser truffet af Forbruger- og Konkurrencestyrelsen, og ikke kun afgørelser truffet af Konkurrencenævnet.

Kriterier for beregning af bødestørrelser

Som led i tilføjelsen af den sektorspecifikke lovgivning i konkurrenceloven, tilføjes der hjemmel i konkurrencelovens § 38 til at sanktionere overtrædelser i relation til den sektorspecifikke lovgivning.

§ 38 er hovedsageligt en videreførelse af den gældende § 38 i konkurrenceloven. I den nye affattelse tilføjes et nyt nr. 8 og 9 i stk. 1 som vedrører overtrædelser af henholdsvis § 23 c samt § 23 i. Dertil tilføjes et nyt stk. 8 som oplister hvilke kriterier der skal benyttes når der skal udmåles bøder til virksomheder.

Det nye stk. 8 indebærer, at bøder til virksomheder skal udmåles under hensyntagen til virksomhedens opnåede eller tilsigtede økonomiske gevinst, samt overtrædelsens grovhed, varighed samt virksomhedens omsætning.

I bemærkningerne er der ligeledes anført de bødestørrelser som anklagemyndigheden forventes at nedlægge påstand om idømmelse af.

Forslaget sammenholdt med gældende lov	
	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>I inatsisartutlov nr. 1 af 15. maj 2014 om konkurrence (konkurrenceloven) foretages følgende ændringer:</p> <p>1. Efter § 23 indsættes:</p> <p style="text-align: center;">”Kapitel 5a <i>Sektorspecifik konkurrenceregulering af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Fælles bestemmelser om netadgang og samtrafik</i></p> <p>§ 23 a. Udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester har pligt til indbyrdes at forhandle sig frem til aftaler om samtrafik med henblik på at udbyde offentligt tilgængelige elektroniske kommuni-</p>

	<p>kationstjenester, således at det sikres, at disse tjenester kan udbydes i hele Grønland, og at der er interoperabilitet.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan pålægge forpligtelser, i det omfang det er nødvendigt for at sikre forbindelse mellem slutbrugere i de enkelte net eller for at skabe interoperabilitet over for udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, der kontrollerer adgangen til en eller flere slutbrugere, herunder forpligtelse til at sammenkoble deres net.</p> <p>§ 23 b. Aftaler om netadgang og samtrafik skal indgås på kommercielle vilkår.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Uanset stk. 1 skal udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, der er pålagt forpligtelser i henhold til § 23 a, stk. 2 eller § 23 i, tilbyde andre udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester aftaler om netadgang og samtrafik på vilkår og betingelser, som er i overensstemmelse med de forpligtelser, som udbyderen er pålagt.</p> <p>§ 23 c. Udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, der modtager oplysninger fra en anden udbyder af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester før, under eller efter forhandlinger om aftaler om netadgang eller samtrafik, må udelukkende anvende disse oplysninger til det formål, hvortil de er givet, og skal til enhver tid behandle de oplysninger, der er modtaget, fortroligt.</p> <p><i>Stk. 2.</i> De modtagne oplysninger må ikke videregives til andre, som herved kan opnå en konkurrencemæssig fordel, herunder ikke til andre afdelinger, datterselskaber eller partnere.</p>
--	---

Teknisk regulering af netadgang

§ 23 d. Naalakkersuisut kan, efter at have indhentet udtalelse hos Forbruger- og Konkurrencestyrelsen, fastsætte nærmere regler om, at udbydere med en dominerende stilling, som er pålagt en forpligtelse til at give netadgang, jf. § 23 j, og udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, som benytter en sådan netadgang, skal opfylde tekniske eller driftsmæssige betingelser, når det er nødvendigt for at sikre normal drift af nettet.

Undersøgelser af konkurrencesituationen

§ 23 e. Forbruger- og Konkurrencestyrelsen gennemfører med regelmæssige mellemrum undersøgelser af konkurrencesituationen på telemarkedet (markedsundersøgelser) med henblik på at vurdere behovet for og eventuelt at pålægge forpligtelser efter § 23 i.

Stk. 2. Forbruger- og Konkurrencestyrelsen gennemfører opdateringer af allerede gennemførte markedsundersøgelser, når det efter deres vurdering er nødvendigt på baggrund af markeds-mæssige eller faktiske forhold.

Stk. 3. Udbydere med en dominerende stilling, der er pålagt forpligtelser, jf. § 23 i, skal underrette Forbruger- og Konkurrencestyrelsen om beslutninger vedrørende organisatoriske eller strukturelle ændringer af væsentlig betydning for de pålagte forpligtelser.

Markedsafgrænsning

§ 23 f. Som led i markedsundersøgelserne, jf. § 23 e, afgrænser Forbruger- og Konkurrencestyrelsen markederne efter international

	<p>best practice tilpasset grønlandske forhold.</p> <p style="text-align: center;"><i>Markedsanalyse</i></p> <p>§ 23 g. Som led i markedsundersøgelserne, jf. § 23 e, gennemfører Forbruger- og Konkurrencestyrelsen analyser af de markeder, der er afgrænset i henhold til § 23 f, med henblik på at vurdere, om der er reel konkurrence på disse markeder.</p> <p style="text-align: center;"><i>Udpegning af udbydere med en dominerende stilling</i></p> <p>§ 23 h. Hvis en markedsanalyse, jf. § 23 g, viser, at der ikke er reel konkurrence på et relevant marked, skal Forbruger- og Konkurrencestyrelsen udpege en eller flere udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester med en dominerende stilling på det pågældende marked.</p> <p><i>Stk. 2.</i> En udbyder anses for at have en dominerende stilling, jf. stk. 1, hvis udbyderen enten alene eller i fællesskab med andre udbydere indtager en økonomisk styrkeposition, der giver udbyderen magt til i betragtelig grad at kunne handle uafhængigt af konkurrenter og kunder.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Når en udbyder udpeges eller er udpeget som havende en dominerende stilling på et bestemt marked, jf. stk. 1, kan Forbruger- og Konkurrencestyrelsen samtidig udpege udbyderen til at have en dominerende stilling på et beslægtet marked, hvis forbindelserne mellem de to markeder muliggør, at markedspositionen på det ene marked kan overføres til det andet marked og dermed yderligere styrke udbyderens markedsposition.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Hvis en markedsanalyse, jf. § 23 g,</p>
--	---

	<p>viser, at der er reel konkurrence på et relevant marked, eller hvis en udbyder ikke læn- gere har en dominerende stilling på marke- det, skal Forbruger- og Konkurrencestyrelsen ophæve alle forpligtelser, som i henhold til dette kapitel eller regler udstedt i medfør heraf er pålagt udbydere med henblik på at regulere deres position som udbydere med en dominerende stilling på det pågældende mar- ked.</p> <p><i>Forpligtelser til brug for regulering af udby- dere med en dominerende stilling</i></p> <p><i>Markedsafgørelse</i></p> <p>§ 23 i. I forbindelse med afgørelser truffet i henhold til § 23 h, stk. 1, skal Forbruger- og Konkurrencestyrelsen pålægge udbydere med en dominerende stilling, jf. § 23 h, en eller flere forpligtelser.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Forbruger- og Konkurrencestyrelsen fastsætter i den enkelte afgørelse omfang og indhold af forpligtelserne. Forpligtelser som anført i stk. 1 kan omfatte:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Netadgang, jf. § 23 j. 2) Ikkediskrimination, jf. § 23 k. 3) Transparens, jf. § 23 l. 4) Regnskabsmæssig opsplnitning, jf. § 23 m. 5) Priskontrol, jf. § 23 n. 6) Funktionel adskillelse, jf. § 23 o. <p><i>Stk. 3.</i> Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan i særlige tilfælde pålægge udbydere med en dominerende stilling andre forpligtelser end dem, der er oplyst i stk. 2.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Uanset stk. 3 kan Forbruger- og Konkurrencestyrelsen ved regulering af ud- bydere med en dominerende stilling i detail- leddet pålægge andre forpligtelser, hvis de</p>
--	---

	<p>vurderer, at de forpligtelser, der er nævnt i stk. 2, ikke er egnede til at løse det konkurrenceproblem, der er konstateret efter § 23 g.</p> <p><i>Stk. 5.</i> Samtidig med afgørelse som anført i stk. 1, 3 eller 4 beslutter Forbruger- og Konkurrencestyrelsen, hvordan underretningen af udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, der berøres heraf, skal ske. Disse udbydere skal underrettes herom i passende tid i forvejen.</p> <p style="text-align: center;"><i>Forpligtelse til netadgang</i></p> <p>§ 23 j. Ved forpligtelse til netadgang forstås en forpligtelse til, at udbydere med en dominerende stilling skal tilbyde faktisk eller virtuel netadgang til nærmere fastsatte dele af udbyderens netelementer, tjenester og associerede faciliteter. Udbyderen kan af Forbruger- og Konkurrencestyrelsen herunder pålægges at imødekomme rimelige anmodninger om indgåelse eller ændring af aftaler om netadgang. Forpligtelsen kan bl.a. omfatte:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) At give adgang til specifikke netelementer og faciliteter, herunder netelementer, der ikke er aktive, ubundet adgang til abonnentforbindelser og tilbud om videresalg af abonnentforbindelser. 2) At forhandle med reelle hensigter med udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, der ansøger om adgang. 3) At opretholde adgang til faciliteter, der tidligere er givet adgang til. 4) At tilbyde bestemte tjenester på engrosbasis til tredjeparters videresalg. 5) At tilbyde fri adgang til tekniske grænseflader, protokoller eller andre nøgleteknologier, der er afgørende for tjenesternes eller
--	---

	<p>virtuelle netjenesters interoperabilitet.</p> <p>6) At tilbyde samhusning, virtuel samhusning eller andre former for fælles brug af associerede faciliteter, herunder fælles brug af bygninger, adgangsveje til bygninger, kabler i bygninger, master, antenner, tårne og andre støttekonstruktioner, kabelkanaler, ledningskanaler, kabelbrønde og skabe.</p> <p>7) At tilbyde bestemte tjenester, der er nødvendige for at sikre interoperabilitet mellem net og forbindelse mellem slutbrugere, herunder faciliteter til intelligente netjenester eller roaming på mobile net.</p> <p>8) At tilbyde adgang til driftsstøttesystemer eller lignende softwaresystemer, der er nødvendige for at skabe reelle konkurrenceforhold.</p> <p>9) At tilbyde fysisk eller logisk sammenkobling af kommunikationsnet eller netfaciliteter.</p> <p>10) At tilbyde adgang til tilknyttede tjenester såsom tjenester vedrørende identitet, geografisk placering og tilstedeværelse.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Ved fastsættelse af forpligtelser til netadgang skal Forbruger- og Konkurrencestyrelsen navnlig tage hensyn til,</p> <p>1) om den igangværende markedsudvikling teknisk og økonomisk muliggør at bruge eller installere konkurrerende faciliteter under hensyntagen til karakteren og typen af de involverede netadgangs- og samtrafikordninger,</p> <p>2) om det er praktisk muligt at tilbyde den foreslåede netadgang i betragtning af den tilstedeværende kapacitet,</p> <p>3) hvor store startinvesteringer ejeren af faciliteten skal foretage set i forhold til de offentlige investeringer og de risici, der er forbundet hermed,</p> <p>4) behovet for at sikre den frie konkurrence</p>
--	--

	<p>på længere sigt, specielt i form af en økonomisk effektiv infrastrukturbaseret konkurrence og,</p> <p>5) eventuelle relevante intellektuelle rettigheder og udbuddet af internationale tjenester.</p> <p style="text-align: center;"><i>Forpligtelse til ikkediskrimination</i></p> <p>§ 23 k. Ved forpligtelse til ikkediskrimination forstås en forpligtelse til, at udbydere med en dominerende stilling skal sikre, at de under tilsvarende forhold tilbyder andre udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, der udbyder tilsvarende tjenester, tilsvarende vilkår og priser, og at de udbyder tjenester og formidler oplysninger til andre på samme vilkår, til samme priser og af samme kvalitet, som gælder for tjenester, der udbydes til udbyderen selv, dennes datterselskaber eller partnere.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Forpligtelsen i stk. 1 omfatter tillige situationer, hvor tjenester, som udbyderen med en dominerende stilling udbyder til sig selv, sine datterselskaber eller partnere, er sammensat af flere produkter, og situationer, hvor sammenlignelige tjenester udbydes i relation til eller indgår som delelementer i forskellige produkter.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Hvis en udbyder med en dominerende stilling er pålagt en forpligtelse til transparens, således at udbyderen er pålagt at offentliggøre oplysninger om nye produkter og kommende ændringer i eksisterende udbud heraf, jf. § 23 l, kan Forbruger- og Konkurrencestyrelsen i en markedsafgørelse stille krav om, at et nyt eller ændret engrosprodukt, som er omfattet af en netadgangsforpligtelse, jf. § 23 j, ikke må afsættes internt</p>
--	--

eller eksternt i en fastsat periode.

Forpligtelse til transparens

§ 23 l. Ved forpligtelse til transparens forstås en forpligtelse til, at udbydere med en dominerende stilling skal offentliggøre bestemte oplysninger.

Stk. 2. Hvis en udbyder med en dominerende stilling er pålagt en forpligtelse til ikke-diskrimination, jf. § 23 k, kan Forbruger- og Konkurrencestyrelsen pålægge udbyderen at offentliggøre et standardtilbud, der skal være tilstrækkelig ubundet til at sikre, at andre udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester ikke skal betale for faciliteter, som ikke er nødvendige for den ønskede netadgang, og som indeholder en beskrivelse af de udbudte tjenester opgjort efter enkeltkomponenter og de hertil knyttede vilkår og betingelser, herunder priser.

Stk. 3. Når en udbyder med en dominerende stilling er pålagt en forpligtelse som anført i § 23 j, stk. 1, nr. 1, til at give ubundet netadgang til abonnentforbindelser, skal der offentliggøres et standardtilbud herom.

Stk. 4. Udbydere med en dominerende stilling, der er pålagt forpligtelse til at offentliggøre standardtilbud som anført i stk. 2 og 3, skal senest samtidig med offentliggørelsen indsende standardtilbuddet til Forbruger- og Konkurrencestyrelsen.

Stk. 5. Et sådant standardtilbud skal som minimum indeholde bestemmelser om de forhold som er angivet i markedsafgørelsen, jf. § 23 i.

Forpligtelse til regnskabsmæssig opsplitting

§ 23 m. Ved forpligtelse til regnskabsmæs-

	<p>sig opsplitning forstås en forpligtelse til, at udbydere med en dominerende stilling skal udarbejde regnskaber for bestemte aktiviteter i forbindelse med netadgang.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Under hensyn til reglerne om tavshedspligt, reglerne i sagsbehandlingsloven og lov om behandling af personoplysninger, kan Forbruger- og Konkurrencestyrelsen offentliggøre regnskabsoplysninger, herunder oplysninger om indtægter.</p> <p style="text-align: center;"><i>Forpligtelse til priskontrol</i></p> <p>§ 23 n. Ved forpligtelse til priskontrol forstås en forpligtelse til, at udbydere med en dominerende stilling skal opfylde krav til prissætningen, som fastsættes i en markedsafgørelse i henhold til § 23 i, stk. 1.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Forpligtelse som nævnt i stk. 1 kan pålægges, hvis en markedsanalyse viser, at en udbyder med en dominerende stilling som følge af utilstrækkelig konkurrence vil kunne opretholde sine priser på et unaturligt højt niveau eller opretholde en prisklemme til skade for slutbrugerne.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Ved opstilling af krav i henhold til stk. 1 skal der tages hensyn til den forpligtede udbyders investeringer og tillades en rimelig forrentning af den relevante investerede kapital under hensyn til de risici, der er forbundet hermed.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Ved pålæggelse af en forpligtelse som nævnt i stk. 1 skal det sikres, at alle mekanismer til omkostningsdækning eller metoder, der kan anvendes til at fastsætte priser, sigter mod at fremme effektiviteten og skabe holdbar konkurrence og øgede fordele for slutbrugerne.</p> <p><i>Stk. 5.</i> Hvis et elektronisk kommunikationsnet bliver anvendt samtidig til flere tjene-</p>
--	--

	<p>ster, der ved isoleret anvendelse hver især skal dække omkostningerne ved det elektroniske kommunikationsnet eller dele heraf, skal Forbruger- og Konkurrencestyrelsen ved fastsættelsen af prisen for et netadgangsprodukt ved samtidig anvendelse foretage en forholdsmæssig fordeling af de omkostninger, der knytter sig til anvendelsen, mellem udbyderne af netadgangsprodukterne.</p> <p><i>Stk. 6.</i> Hvis en udbyder med en dominerende stilling er pålagt en forpligtelse til pris-kontrol, jf. stk. 1, kan udbyderen i tilknytning hertil pålægges en forpligtelse til at anvende et omkostningsregnskabssystem til støtte for priskontrollen. Der kan i tilknytning hertil stilles krav om, at udbyderen stiller en beskrivelse af omkostningsregnskabssystemet, der som minimum viser de hovedkategorier, som omkostningerne er samlet i, og de regler, som omkostningerne er fordelt efter, til rådighed for offentligheden.</p> <p><i>Stk. 7.</i> Udbyderen med en dominerende stilling skal lade en af udbyderen uafhængig tredjemand kontrollere, at omkostningsregnskaber udarbejdet i henhold til stk. 6 er udfærdiget i overensstemmelse med den pålagte forpligtelse, og afgive en overensstemmelseserklæring. Forbruger- og Konkurrencestyrelsen offentliggør overensstemmelseserklæringen for det enkelte år.</p> <p><i>Stk. 8.</i> Forbruger- og Konkurrencestyrelsen fastsætter i markedsafgørelsen jf. § 23 i hvilke priskontrolmetoder der finder anvendelse.</p> <p style="text-align: center;"><i>Forpligtelse til funktionel adskillelse</i></p> <p>§ 23 o. Ved forpligtelse til funktionel adskillelse forstås, at en udbyder med en dominerende stilling, der virker inden for forskellige produktions- eller distributionsled, på et</p>
--	--

	<p>marked skal placere aktiviteter i forbindelse med engrossalget af relevante netadgangsprodukter i en uafhængigt fungerende forretningsenhed.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan alene i ekstraordinære tilfælde pålægge udbydere med en dominerende stilling en forpligtelse til funktionel adskillelse, hvis:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Forbruger- og Konkurrencestyrelsen i forbindelse med en analyse, jf. § 23 g, konstaterer væsentlige og vedvarende konkurrenceproblemer eller markedssvigt i forhold til engrossalget af relevante netadgangsprodukter og 2) Forbruger- og Konkurrencestyrelsen vurderer, at de forpligtelser, der er pålagt i henhold til § 23 i, stk. 2, nr. 1-5, ikke har kunnet tilvejebringe effektiv konkurrence. <p><i>Stk. 3.</i> En forpligtelse til funktionel adskillelse kan omfatte:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Udskillelse af relevante afdelinger til nærmere specificerede selvstændige forretningsenheder. 2) Udskillelse af den særskilte forretningsenheds aktiver og de produkter eller tjenester, der skal leveres af denne forretningsenhed. 3) Fysisk adskillelse af medarbejdere og ledelse fra øvrige medarbejdere og den øvrige ledelse. 4) Opstilling af programmer for intern overvågning, som beskriver selskabets tiltag for at forhindre diskriminerende adfærd. 5) Opstilling af de organisatoriske tiltag, der skal gennemføres for at sikre personalets uafhængighed i den særskilte forretningsenhed, og den dertil svarende incitamentsstruktur. 6) Udarbejdelse af intern instruks til sikring af forpligtelsernes overholdelse.
--	---

7) Udarbejdelse af intern instruks til sikring af transparens omkring driftsprocedurer, navnlig over for andre interessenter.

Tilsyn m.v.

§ 23 p. Forbruger- og Konkurrencestyrelsen fører tilsyn med overholdelse af reglerne i dette kapitel og regler udstedt i medfør heraf.

Rimelige anmodninger om netadgang og samtrafik

§ 23 q. Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan træffe afgørelse om, hvorvidt der i konkrete tilfælde foreligger en rimelig anmodning om indgåelse eller ændring af en aftale om netadgang eller samtrafik i overensstemmelse med forpligtelser pålagt efter § 23 a, stk. 2 eller § 23 i.

Stk. 2. Anmodningen skal være fremsat af en udbyder af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, som kan påberåbe sig eller er omfattet af § 23 b, stk. 2.

Stk. 3. Forbruger- og Konkurrencestyrelsens afgørelser efter stk. 1 træffes hurtigst muligt, og så vidt muligt senest 4 måneder efter at en udbyder af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester har indbragt sagen for Forbruger- og Konkurrencestyrelsen eller sagen er overgået fra alternativ tvistbilæggelse, jf. stk. 4.

Stk. 4. Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan i stedet for at træffe afgørelse efter stk. 1 beslutte, at sager om, hvorvidt der i konkrete tilfælde foreligger en rimelig anmodning om indgåelse eller ændring af en aftale om netadgang og samtrafik, skal overgå til alterna-

	<p>tiv tvistbilæggelse, hvis det skønnes, at denne vil være mest egnet til løsning af tvisten. Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler om alternativ tvistbilæggelse.</p> <p><i>Stk. 5.</i> Hvis en af de implicerede udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester i en sag omfattet af stk. 1, der er overgået til alternativ tvistbilæggelse efter stk. 4, anmoder om det, træffer Forbruger- og Konkurrencestyrelsen afgørelse i sagen efter stk. 1.</p> <p style="text-align: center;"><i>Midlertidige afgørelser mv.</i></p> <p>§ 23 r. Hvis Forbruger- og Konkurrencestyrelsen under behandlingen af en sag efter reglerne i dette kapitel eller regler udstedt i medfør heraf ikke modtager de oplysninger eller det materiale, som der er anmodet om, jf. § 30, kan der træffes afgørelse på det foreliggende grundlag.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan under behandling af en sag om netadgang eller samtrafik mellem udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester efter anmodning fra en af sagens parter træffe afgørelse om, at:</p> <ol style="list-style-type: none">1) netadgang eller samtrafik midlertidigt skal igangsættes, fortsættes eller genoptages, samt2) fastsætte midlertidige vilkår og priser herfor. <p><i>Stk. 3.</i> Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan ændre en midlertidig afgørelse truffet i henhold til stk. 2.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Hvis der indgås en endelig aftale, bortfalder den midlertidige afgørelse på tidspunktet for aftalens indgåelse.</p> <p><i>Stk. 5.</i> Når en endelig afgørelse er truffet, skal eventuelle priser fastsat i afgørelser truffet</p>
--	--

	<p>fet i henhold til stk. 2 og 3 efterreguleres, således at udbyderne af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester stilles, som om den endelige afgørelse havde haft virkning fra det tidspunkt, hvor den midlertidige afgørelse blev truffet. Ved efterregulering af priserne kan der tages hensyn til ikke ubetydelige rentetab.</p> <p><i>Stk. 6.</i> Hvis en udbyder af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester ikke har fremlagt tilstrækkelig dokumentation og det derfor har været nødvendigt at træffe en midlertidig afgørelse, jf. stk. 2, eller at træffe afgørelse på det foreliggende grundlag, jf. stk. 1, skal der uanset stk. 5 alene ske efterregulering af priserne, hvis efterreguleringen er til gunst for tredjemand.”</p>
<p>§ 30. Konkurrencenævnet kan kræve alle oplysninger udleveret, som er nødvendige for at vurdere om et forhold er omfattet af inatsisartutlovens bestemmelser.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Konkurrencenævnet kan herunder kræve fremlæggelse af regnskaber, regnskabsmateriale, udskrift af bøger, andre forretningspapirer og elektronisk lagrede data.</p>	<p>2. I § 30 indsættes som <i>stk. 3</i>:</p> <p>”<i>Stk. 3.</i> De i stk. 1 nævnte oplysninger kan ligeledes kræves til brug for Forbruger- og Konkurrencestyrelsens bistand til konkurrencemyndighederne i Sverige, Norge, Island, Finland, Færøerne og Danmark, med henblik på disse myndigheders anvendelse af nationale konkurrenceregler.”</p>
<p>§ 31. Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan til brug for Konkurrencenævnets virksomhed foretage kontrolundersøgelser, der indebærer, at Forbruger- og Konkurrencestyrelsen får adgang til en virksomheds eller sammenslutnings lokaler og transportmidler med henblik på dér at gøre sig bekendt med og tage kopi af enhver oplysning, herunder regnskaber, regnskabsmaterialer, bøger og andre forretningspapirer, uanset informationsmedium. I forbindelse med en kontrolundersøgelse kan Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kræve mundtlige forklaringer samt kræve, at personer, der er omfattet af kontrolundersøgelsen, viser indholdet af deres</p>	<p>3. I § 31 indsættes efter <i>stk. 3</i>, som nyt stykke:</p> <p>”<i>Stk. 4.</i> Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan foretage kontrolundersøgelser for at yde bistand til konkurrencemyndighederne i Sverige, Norge, Island, Finland, Færøerne og Danmark, i forbindelse med disse myndigheders anvendelse af nationale konkurrenceregler. Reglerne i § 32 finder tilsvarende anvendelse.”</p> <p>Stk. 4 bliver herefter stk. 5.</p>

<p>lommer, tasker med videre med henblik på, at Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan gøre sig bekendt med og eventuelt tage kopi af dette.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Hvor en virksomheds eller sammenslutnings oplysninger opbevares hos eller behandles af en ekstern databehandler, kan Forbruger- og Konkurrencestyrelsen få adgang til den eksterne databehandlers lokaler med henblik på dér at gøre sig bekendt med og tage kopi af oplysningerne. Adgangen forudsætter, at det ikke er muligt for Forbruger- og Konkurrencestyrelsen at få adgang til de pågældende oplysninger direkte fra den virksomhed eller sammenslutning, som er genstand for kontrolundersøgelsen.</p> <p><i>Stk. 3.</i> I forbindelse med en undersøgelse efter stk. 1 kan Forbruger- og Konkurrencestyrelsen få adgang til at foretage undersøgelser af ansattes private hjem, med henblik på dér at gøre sig bekendt med og kopiere enhver oplysning, herunder regnskaber, regnskabsmaterialer, bøger og andre forretningspapirer, uanset informationsmedium.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Forbruger- og Konkurrencestyrelsens kontrolundersøgelser efter stk. 1-3 kan kun finde sted efter indhentet retskendelse fra Retten i Grønland og mod behørig legitimation.</p>	
<p>§ 33. Politiet yder bistand til Forbruger- og Konkurrencestyrelsen ved udøvelsen af beføjelserne efter § 31, stk. 1, 2 og 3, og § 32, stk. 1-3.</p>	<p>4. § 33 affattes således: ” Politiet yder bistand til Forbruger- og Konkurrencestyrelsen ved udøvelsen af beføjelserne efter § 31, stk. 1-3, og § 32, stk. 1-4.”</p>
<p>§ 35. Konkurrencenævnets afgørelser efter inatsisartutloven kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Konkurrencenævnets afgørelser efter inatsisartutloven kan indbringes for Retten i Grønland som 1. instans.</p>	<p>5. § 35, stk. 1 affattes således: ” Konkurrencenævnets og Forbruger- og Konkurrencestyrelsens afgørelser efter inatsisartutloven kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.”</p>

<p><i>Stk. 3.</i> Indbringelse af afgørelser efter § 24, stk. 4, har opsættende virkning. Indbringelse af andre afgørelser kan af Konkurrencenævnet eller Retten i Grønland tillægges opsættende virkning.</p>	
<p>§ 38. Der kan idømmes bøde til den, der forsætligt eller groft uagtsomt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) overtræder § 6, stk. 1, 2) overtræder eller undlader at efterkomme et vilkår meddelt i henhold til § 8, stk. 3, 3. pkt., eller stk. 4, 2. pkt., 3) overtræder § 11, stk. 1, 4) overtræder eller undlader at efterkomme et påbud efter § 12, stk. 1, 5) ikke overholder et forbud efter § 13, stk. 1, 6) undlader at anmelde en fusion i henhold til § 17, stk. 1, 7) gennemfører en fusion på trods af et forbud herimod i henhold til § 19, stk. 2, overtræder forbuddet mod gennemførelse af en fusion inden godkendelse heraf i henhold til § 19, stk. 5, 1. pkt., undlader at efterkomme et vilkår eller påbud efter § 19, stk. 6, eller § 21, stk. 1 eller 3, eller undlader at efterkomme et påbud meddelt i henhold til § 23, 8) overtræder eller undlader at efterkomme et påbud efter § 28, 9) overtræder eller undlader at efterkomme et tilsagn, som er gjort bindende efter § 29, stk. 1, 10) overtræder eller undlader at efterkomme et påbud efter § 29, stk. 2, 11) undlader at efterkomme et krav efter § 30, eller 12) afgiver urigtige eller vildledende oplysninger til Konkurrencenævnet eller Forbruger- og Konkurrencestyrelsen eller fortier oplysninger af betydning for den sag, hvortil oplysningerne indhentes. 	<p>6. § 38 affattes således:</p> <p>” Der kan idømmes bøde til den, der forsætligt eller groft uagtsomt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) overtræder § 6, stk. 1, 2) overtræder eller undlader at efterkomme et vilkår meddelt i henhold til § 8, stk. 3, 3. pkt., eller stk. 4, 2. pkt., 3) overtræder § 11, stk. 1, 4) overtræder eller undlader at efterkomme et påbud efter § 12, stk. 1, 5) ikke overholder et forbud efter § 13, stk. 1, 6) undlader at anmelde en fusion i henhold til § 17, stk. 1, 7) gennemfører en fusion på trods af et forbud herimod i henhold til § 19, stk. 2, overtræder forbuddet mod gennemførelse af en fusion inden godkendelse heraf i henhold til § 19, stk. 5, 1. pkt., undlader at efterkomme et vilkår eller påbud efter § 19, stk. 6, eller § 21, stk. 1 eller 3, eller undlader at efterkomme et påbud meddelt i henhold til § 23, 8) overtræder § 23 c 9) ikke efterlever en forpligtelse som anført i § 23 i, stk. 2. nr. 2 og 3 som er pålagt udbyderen i medfør af en afgørelse truffet efter § 23 i, stk. 1. 10) overtræder eller undlader at efterkomme et påbud efter § 28, 11) overtræder eller undlader at efterkomme et tilsagn, som er gjort bindende efter § 29, stk. 1, 12) overtræder eller undlader at efterkomme et påbud efter § 29, stk. 2, 13) undlader at efterkomme et krav efter §

<p><i>Stk. 2.</i> Stk. 1, nr. 1, finder ikke anvendelse fra det tidspunkt, hvor en aftale, vedtagelse inden for en sammenslutning af virksomheder eller samordnet praksis er anmeldt til Konkurrencenævnet efter § 8, stk. 1, eller stk. 4, og indtil Konkurrencenævnet har meddelt sin afgørelse efter § 8, stk. 1, eller stk. 4.</p> <p><i>Stk. 3.</i> I forskrifter udstedt i medfør af denne inatsisartutlov kan der fastsættes foranstaltninger i form af bøde efter reglerne i Kriminallov for Grønland.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Hvor inatsisartutloven eller forskrifter udstedt i medfør af inatsisartutloven hjemler fastsættelse af bøde, kan bøden pålægges en juridisk person efter reglerne i Kriminallov for Grønland.</p> <p><i>Stk. 5.</i> Bøder, der pålægges efter stk. 1, og stk. 3-4, tilfalder Landskassen.</p> <p><i>Stk. 6.</i> Der kan fastsættes foranstaltninger efter Kriminallov for Grønland til den, der i strid med § 6, stk. 1, indgår en kartelaftale, hvis overtrædelsen er forsætlig og af grov beskaffenhed navnlig på grund af overtrædelsens omfang eller de skadevirkninger, den er egnet til at medføre. Ved kartelaftale efter 1. pkt. forstås en aftale, samordnet praksis eller vedtagelse mellem virksomheder i samme omsætningsled vedrørende:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) priser, avancer el. lign. for salget eller videresalget af varer eller tjenesteydelser, 2) begrænsninger af produktion eller salg, 3) opdeling af markeder eller kunder, eller 4) koordinering af bud. <p><i>Stk. 7.</i> Den, der i strid med § 6, stk. 1, under særlig skærpende omstændigheder indgår en kartelaftale af en særlig grovhed, kan foranstalles efter Kriminallov for Grønland. Som særlig skærpende omstændighed anses navnlig tilfælde, hvor overtrædelsen har haft et</p>	<p>30, eller</p> <p>14) afgiver urigtige eller vildledende oplysninger til Konkurrencenævnet eller Forbruger- og Konkurrencestyrelsen eller fortier oplysninger af betydning for den sag, hvortil oplysningerne indhentes.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Stk. 1, nr. 1, finder ikke anvendelse fra det tidspunkt, hvor en aftale, vedtagelse inden for en sammenslutning af virksomheder eller samordnet praksis er anmeldt til Konkurrencenævnet efter § 8, stk. 1, eller stk. 4, og indtil Konkurrencenævnet har meddelt sin afgørelse efter § 8, stk. 1, eller stk. 4.</p> <p><i>Stk. 3.</i> I forskrifter udstedt i medfør af denne inatsisartutlov kan der fastsættes foranstaltninger i form af bøde efter reglerne i Kriminallov for Grønland.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Hvor inatsisartutloven eller forskrifter udstedt i medfør af inatsisartutloven hjemler fastsættelse af bøde, kan bøden pålægges en juridisk person efter reglerne i Kriminallov for Grønland.</p> <p><i>Stk. 5.</i> Bøder, der pålægges efter stk. 1, og stk. 3-4, tilfalder Landskassen.</p> <p><i>Stk. 6.</i> Der kan fastsættes foranstaltninger efter Kriminallov for Grønland til den, der i strid med § 6, stk. 1, indgår en kartelaftale, hvis overtrædelsen er forsætlig og af grov beskaffenhed navnlig på grund af overtrædelsens omfang eller de skadevirkninger, den er egnet til at medføre. Ved kartelaftale efter 1. pkt. forstås en aftale, samordnet praksis eller vedtagelse mellem virksomheder i samme omsætningsled vedrørende:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) priser, avancer el. lign. for salget eller videresalget af varer eller tjenesteydelser, 2) begrænsninger af produktion eller salg, 3) opdeling af markeder eller kunder, eller 4) koordinering af bud.
---	---

<p>betydeligt omfang eller har været egnet til at medføre betydelig skade.</p>	<p><i>Stk. 7.</i> Den, der i strid med § 6, stk. 1, under særlig skærpende omstændigheder indgår en kartelaftale af en særlig grovhed, kan foranstaltes efter Kriminallov for Grønland. Som særlig skærpende omstændighed anses navnlig tilfælde, hvor overtrædelsen har haft et betydeligt omfang eller har været egnet til at medføre betydelig skade.</p> <p><i>Stk. 8.</i> Ved udmåling af bøder til virksomheder skal der tages udgangspunkt i:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) opnået eller tilsigtet økonomisk gevinst, i det omfang den kan beregnes, 2) overtrædelsens grovhed, 3) overtrædelsens varighed og 4) virksomhedens omsætning.”
<p style="text-align: center;"><i>Samtrafik</i></p> <p>§ 6. Landsstyret kan fastsætte regler for koncessionshavers pligt til imødekommelse af rimelige anmodninger om samtrafik fra tjenesteudbydere. Som samtrafik anses bl.a.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Udveksling af trafik med koncessionshavers net og tjenester. 2) Formidling af transittrafik til andre net og tjenester. 3) Benyttelse af koncessionshavers bærenet på særlige samtrafikvilkår. 4) Adgang til koncessionshavers bygninger i forbindelse med samtrafik. <p><i>Stk. 2.</i> Aftaler om samtrafik indgås som kommercielle aftaler mellem parterne. Aftalerne skal være ikke-diskriminerende. Aftalerne offentliggøres.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Telestyrelsen skal, efter anmodning fra en af parterne, træffe afgørelse om, hvorvidt en anmodning om samtrafik er rimelig og skal imødekommes af koncessionshaver. Telestyrelsen kan fastsætte priser og vilkår, hvis parterne ikke kan nå en kommerciel aftale jf. stk. 2, eller hvis de aftalte priser og</p>	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>I landstingsforordning nr. 17 af 20. november 2006 om telekommunikation og teletjenester foretages følgende ændringer:</p> <p>1. § 6 ophæves.</p>

<p>vilkår ikke anses for rimelige.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Landsstyret kan fastsætte regler for koncessionshavers adgang til at begrænse eller afbryde leverancen af en samtrafikydelse, herunder at en afbrydelse ikke kan ske uden Telestyrelsens tilladelse.</p> <p><i>Stk. 5.</i> En samtrafikaftale vil kunne begrænses eller afbrydes, hvis der foreligger en alvorlig driftsforstyrrelse eller en beredskabssituation.</p>	
<p><i>Telestyrelsen samt Telestyrelsens opgaver</i></p> <p>§ 11. Landsstyret kan oprette en telestyrelse og fastsætte regler for Telestyrelsens udførelse af pålagte opgaver.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Telestyrelsens opgaver på telekommunikationsområdet er bl.a., at:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Rådgive Landsstyret. 2) Overvåge udviklingen, herunder indsamle statistisk materiale. 3) Udarbejde forslag til lovgivning. 4) Udarbejde forslag til vilkår og priser for teletjenester. 5) Behandle klager over koncessionshavers, forsyningspligtudbyders samt tjenesteudbyders afgørelser. 6) Behandle sager vedrørende vilkår og priser for indgåede samtrafikaftaler, jf. § 6. 7) Føre tilsyn med koncessionen, forsyningspligten og andre tjenesteudbydere. 8) Føre tilsyn med overholdelse af forordningen og de i medfør heraf fastsatte regler og vilkår. 9) Varetage relationerne til internationale organisationer. <p><i>Stk. 3.</i> Telestyrelsen skal endvidere varetage forvaltningen af radiokommunikationsområdet.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Telestyrelsens afgørelser i medfør af stk. 2, nr. 5 og 6, kan ikke indbringes for</p>	<p>2. § 11, stk. 2, nr. 5 og 6 ophæves. Nr. 7-9 bliver herefter til nr. 5-7.</p>

<p>Landsstyret. <i>Stk. 5.</i> Landsstyret kan henlægge andre opgaver end de i stk. 2 og 3, nævnte til Telestyrelsen.</p>	
<p style="text-align: center;"><i>Regnskabsforhold</i></p> <p>§ 15. Landsstyret kan bestemme, at koncessionshaver skal føre særskilte regnskaber for aktiviteter, der vedrører udbud af teletjenester i samme grad, som det ville være påkrævet, hvis disse aktiviteter blev forestået af et retligt uafhængigt selskab. <i>Stk. 2.</i> Landsstyret kan fastsætte regler om regnskabsaflæggelsen, jf. stk. 1.</p>	<p>3. § 15 ophæves.</p>
	<p style="text-align: center;">§ 3</p> <p>Inatsisartutloven træder i kraft den 1. januar 2018.</p>

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlig

Forslaget vil være forbundet med visse implementeringsomkostninger for Forbruger- og Konkurrencestyrelsen. Det forventes at det nye sagsområde vil kræve et juridisk årsværk i Forbruger- og Konkurrencestyrelsen samtidig sikre de nye regler en effektivisering af den konkurrenceretlige regulering af telebranchen, hvilket gør sagsbehandlingen mere effektiv. Udgifterne til implementeringen af reglerne afholdes indenfor rammen af Forbruger- og Konkurrencestyrelsens bevilling på hovedkonto 62.30.01.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget forventes at være forbundet med mindre økonomiske omkostninger og administrative konsekvenser for erhvervslivet. Reglerne erstatter de gældende regler for samtrafik i teleforordningen, der har vist sig ineffektive til at regulere området. De nye regler vil betyde en effektivisering af processerne, hvilket gerne skulle betyde færre byrder for erhvervslivet.

Hvis Forbruger- og Konkurrencestyrelsen vurderer, at et konkurrenceproblem på et givent marked ikke kan løses ved at pålægge en række nærmere fastlagte, grundlæggende forpligtelser over for udbydere med dominerende stilling, kan Forbruger- og Konkurrencestyrelsen efter forslaget pålægge en sådan udbyder en forpligtelse om funktionel adskillelse. Hvis en sådan forpligtelse pålægges, vil det være administrativt og økonomisk byrdefuldt for en sådan

udbyder. De administrative og økonomiske byrder for udbyderen vil afhænge af det nærmere indhold af den pålagte forpligtelse, der fastlægges i en markedsafgørelse. Afhængigt af indholdet kan der være tale om byrder i forbindelse med flytning, etablering af selskaber og etablering af forskellige former for infrastruktur. Der er opstillet en række betingelser, som skal være opfyldt, for at Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan pålægge en forpligtelse om funktionel adskillelse. Et sådant tiltag vil derfor kun kunne gennemføres rent undtagelsesvist.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Forslaget skønnes ikke at have konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed.

6. Konsekvenser for borgerne

Forslaget skønnes ikke at have konsekvenser for borgerne.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have andre væsentlige konsekvenser.

8. Høring af myndigheder og organisationer m.v.

Forslaget har i perioden 23. marts til 27. april 2017 været i høring hos følgende:

Samtlige departementer, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, Qeqqata Kommunia, Qaasuitsup kommunia, KANUKOKA, Grønlands Erhverv, Nuuk TV, GTV, Comboy A/S, Inui:it A/S, TELE-POST.

Forslaget har desuden været i offentlig høring på Selvstyrets høringsportal.

Inden høringen blev et udkast sendt i en branchehøring til: TELE-POST, Inui:IT A/S, GVT, Nuuk TV og Grønlands Erhverv.

I forbindelse med Branchehøringen blev desuden afholdt et møde med de vigtigste aktører i branchen om forslaget. Her deltog TELE-POST, Inui:IT A/S, GVT, Nuuk TV og Grønlands Erhverv.

Der er modtaget høringssvar fra følgende:

Departementet for Familie, Ligestilling og Sociale Anliggender, Kommuneqarfik Sermersooq, Departementet for Finanser og Skatter, Departementet for Sundhed, Råstofdepartementet, Grønlands Erhverv, KANUKOKA, TELE-POST og Qeqqata Kommunia.

I det følgende behandles høringssvarene og de forslag til ændringer, der er indkommet under høringen. Det bemærkes at høringssvarene, som er anført i kursiv, kun er gengivet i hovedtræk på baggrund af en foretaget væsentlighedsvurdering.

Alle høringssvar er i deres helhed medsendt til det behandlende udvalg i Inatsisartut.

Departementet for Familie, Ligestilling og Sociale Anliggender har ingen kommentarer til høringen.

Råstofdepartementet har ingen væsentlige bemærkninger til det fremsendte.

Departementet for Sundhed anfører, at der mangler et mellemrum i lovtæksten i § 23 i, stk. 2.

Dette er behørigt tilføjet i bestemmelsen.

Kommuneqarfiq Sermersooq (KS) takker for muligheden for at afgive høringssvar.

KS foreslår, at bødeniveauet for overtrædelse efter § 38 fastsættes til den skønsmæssige fortjeneste, som operatøren har opnået eller ville kunne opnå ved overtrædelsen.

Det er tilføjet til de specielle bemærkninger, at der ved bødeudmålingen skal tages hensyn til virksomhedens omsætning. Der er således taget højde for omsætningen når der skal fastsættes en bøde. Baggrunden for at man ikke vælger fortjenesten som et hensyn i bødeudmålingen er at det ikke vil være muligt at opgøre, hvad fortjenesten er for virksomheden.

KS foreslår ligeledes, at der i forhold til liberalisering af teleområdet indsættes en revisionsklausul i loven, således at effekterne af lovændringerne kunne vurderes.

Liberalisering af teleområdet er reguleret i landstingsforordning nr. 17 af 20. november 2006 om telekommunikation og teletjenester og kan således ikke også reguleres i inatsisartutlov nr. 1 af 15. maj 2014 om konkurrence (konkurrenceloven). Liberaliseringen af teletjenester er derfor ikke en del af nærværende lovforslag.

KS anfører til § 23 l, stk. 3, at standardkontrakten bør sendes i offentlig høring, således at eksterne fagfolk vil kunne komme med deres vurdering af standardkontrakten.

Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan ikke pålægge en privat udbyder at skulle sende en standardkontrakt, mellem udbyderen og en operatør, i offentlig høring. Konkurrencenævnet fastsætter regler for indholdet i et sådant standardtilbud og Konkurrencenævnet har således mulighed for at benytte sig af faglig ekspertise når reglerne for standardtilbuddet udfærdiges. Derved sikres at standardtilbuddene opfylder de særlige krav der måtte være i telebranchen.

KS foreslår til § 23 n, stk. 7, at der stilles krav om at den uafhængige tredjemand er revisor.

Et krav om at det skal være en revisor vil kunne medføre yderligere omkostninger for operatørerne og derfor bibeholdes bestemmelsens nuværende ordlyd.

KS anfører, at der nogle steder i lovforslaget benyttes udtrykket "offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester" og at der andre steder benyttes udtrykket "elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester". KS foreslår at der benyttes samme terminologi gennem hele lovforslaget.

Sondringen mellem de to begreber skyldes at der godt kan eksistere et elektronisk kommunikationsnet uden at dette er offentligt. Forslagets bibeholdes derfor i sin nuværende ordlyd.

KS anfører til § 23 q, stk. 3, at en frist på 4 måneder vurderes at være for kort tid til at træffe en kvalificeret afgørelse på et juridisk kompliceret område.

Der stilles ikke et ultimativt krav om at en afgørelse skal være truffet inden 4 måneder. Det fastslås i bestemmelsen, at en afgørelse så vidt muligt træffes senest 4 måneder efter sagen er indbragt. Såfremt der er behov for længere tid, vil afgørelse først blive truffet når sagen er færdigbehandlet. Også selvom dette betyder, at der kan gå mere end 4 måneder fra sagsindbringelsen. Fristen er indsat for at sikre en hurtig sagsbehandling for parterne i sagen.

KS anfører til § 23 r, at Forbruger- og Konkurrencestyrelsen gives mulighed for at træffe en midlertidig afgørelse såfremt fristen på de 4 måneder ikke overholdes. Dette vurderer KS er problematisk fordi afgørelsen træffes inden der er fastlagt faktum eller det juridiske grundlag for sagen.

De midlertidige afgørelser er ikke afgørelser der træffes, hvis fristen på 4 måneder ikke kan overholdes. De midlertidige afgørelser kan træffes på det foreliggende grundlag, såfremt Forbruger- og Konkurrencestyrelsen ikke modtager de oplysninger fra sagens parter, som styrelsen har anmodet om. § 23 r, er en bestemmelse der sikrer, at der kan træffes en nødvendig afgørelse, også når en af parterne ikke har leveret det materiale som de er forpligtede til efter loven. Herved sikres, at en sag ikke blot stilles i bero fordi en af parterne ikke ønsker at en afgørelse træffes. Såfremt der kommer nyt materiale i sagen er det således muligt for Forbruger- og Konkurrencestyrelsen at fortsætte sagsbehandlingen og derved træffe en endelig afgørelse.

Departementet for Finanser og Skatter ser gerne, at implementeringsomkostningerne for Forbruger- og Konkurrencestyrelsen estimeres kvantitativt.

Afsnittet er udbygget med forventninger til implementeringsomkostningerne.

Departementet for Finanser og Skatter ser ligeledes gerne, at beskrivelsen af økonomiske og administrative byrder for erhvervslivet beskrives mere præcist, da rækkevidden af disse er vanskeligt gennemskuelig.

Afsnittet er udbygget med forventninger til de økonomiske og administrative byrder for erhvervslivet.

Grønlands Erhverv (GE) udtrykker sin billigelse i fremkomsten af forslaget, da det er GE's opfattelse at konkurrencen vil skabe bedre service og billigere priser for forbrugerne.

GE anfører, at udpegningen efter § 23 h, stk. 3, vedrører krydssubsidiering.

§ 23 h, stk. 3 omhandler ikke forholdet om krydssubsidiering, men derimod beslægtede markeder i konkurrencemæssig henseende.

En dominerende markedsposition på ét marked, kan medføre at det vurderes, at virksomheden også har en dominerende markedsposition på et beslægtet marked qua sin dominerende position på det første marked. Dette kan eksempelvis være for markeder som minder meget om hinanden og hvor der er en vis substitution af produkterne på markederne. Det kan også skyldes, at tjenesterne på et marked, hvor virksomheden besidder en dominerende position benyttes som input til det beslægtede marked.

Krydssubsidiering knytter sig ikke nødvendigvis til beslægtede markeder. Dette er tilfældet, hvor en virksomhed benytter overskud fra eksempelvis et koncessioneret marked (uden konkurrence) til at have kunstigt lave priser på et liberaliseret marked (med konkurrence). Virksomheden indgår således ikke i lige konkurrence med de andre virksomheder på markedet, men krydssubsidierer derimod midler fra ét marked til et andet.

GE anfører, at § 23 o, stk. 2, om funktionel adskillelse risikerer at kvæle de mindre og særligt nye spillere på markedet, hvis bestemmelsen kun anvendes ved ekstraordinære tilfælde.

Det er vurderingen hos Forbruger- og Konkurrencestyrelsen, at den funktionelle adskillelse som en virksomhed med dominerende stilling kan blive pålagt efter § 23 o alene skal være i ekstraordinære tilfælde. Dette er en meget indgribende foranstaltning for en virksomhed og derfor skal man være påpasselig med anvendelsen.

Forbruger- og Konkurrencestyrelsen har i de foregående bestemmelser andre muligheder for at dæmpe op for konkurrencebegrænsninger og disse mindre indgribende muligheder bør

anvendes først. Den funktionelle adskillelse efter § 23 o er således en af de sidste foranstaltninger man vil benytte.

GE anfører, at forbuddet mod videregivelse af oplysninger i § 23 c, stk. 2, kun bør opretholdes i det omfang der foreligger en konkurrencesituation mellem videregivende og modtagende part.

Formålet med bestemmelsen er at hindre, at oplysninger afgivet af en konkurrent til en virksomheds wholesaleafdeling/en grossafdeling (den der handler med de andre aktører på markedet) kan gives videre til virksomhedens detailafdeling/almindelige kundeafdeling (den afdeling der udbyder produkter til slutbrugerne i konkurrence).

Det er således ikke påkrævet, at de enkelte afdelinger er i konkurrence med hinanden. Det afgørende er, at der ikke må deles oplysninger, som én afdeling har fået gennem forhandling med en engroskunde, som afdelingen så videregiver til en anden afdeling, der kan få gavn af at kende konkurrentens markedsstrategier.

GE anfører, at ophævelse af forpligtelserne efter § 23 h, stk. 4, kun sker såfremt forpligtelserne ikke er forudsætningen for at der er reel konkurrence.

Forpligtelserne vil kun blive fjernet såfremt der er reel konkurrence på markedet. Forpligtelserne vil altid forblive, hvis en virksomhed har en dominerende stilling på markedet.

GE anfører, at § 23 i, stk. 3 forekommer at være overflødig.

Forskellen ligger, i at § 23 i, stk. 2 og 3 vedrører hele markedet, hvorimod § 23 i, stk. 4, kun vedrører detailmarkedet. § 23 i, stk. 2 dækker således de oplyste forpligtelser og § 23 i, stk. 3 vedrører de særlige tilfælde, hvor andre forpligtelser end dem oplyst i stk. 2 kan pålægges.

GE forespørger til, hvordan hensynene i § 23 j, stk. 2 prioriteres.

Forbruger- og Konkurrencestyrelsen tager hensyn til alle de oplyste hensyn i § 23 j, stk. 2 og der sker ikke en særlig prioritering af hensynene, da disse alle er vigtige hensyn.

GE anfører, at en udbyder altid bør pålægges at offentliggøre et standardtilbud.

Det vil ikke være proportionalt, at der skal udfærdiges standardtilbud på alt. Derfor foretages der en konkret vurdering.

Forpligtelsen til at give netadgang kan løses ved at give et tilbud, som også kan indeholde særlige løsninger til operatørerne. Hvis alt udfærdiges som standardtilbud, vil der ikke være

denne mulighed for at skræddersy tilbuddet til den enkelte operatør, til skade for konkurrencen.

GE forespørger til, hvorledes det vurderes om en udbyders priser ligger på et unaturligt højt niveau efter § 23 n, stk. 2.

Vurderingskriterierne fastsættes efter bestemmelsens stk. 8 og disse sendes i offentlig høring. Vurderingskriterierne kan f.eks. være langsigtede gennemsnitlige differenceomkostninger, historiske omkostninger, slutbrugerprisen med fradrag samt opretholdelse af eksisterende priser.

GE forespørger til, hvilket omfang de opstillede hensyn i § 23 n, stk. 3 skal have.

Som det fremgår af bestemmelsens stk. 8 fastsættes de nærmere regler af Forbruger- og Konkurrencestyrelsen. Hvilke hensyn der skal tages ved opstillingen af krav fastsættes således senere og sendes i offentlig høring.

KANUKOKA støtter, at der skabes et velfungerende, konkurrencebaseret marked for udbud af telekommunikation og teletjenester.

KANUKOKA anbefaler, at liberaliseringstemaet uddybes i bemærkningerne da landstingsforordning nr. 17 af 20. november 2006 om telekommunikation og teletjenester (teleforordningen) opretholdes.

Liberalisering af teleområdet er reguleret i Landstingsforordning nr. 17 af 20. november 2006 om telekommunikation og teletjenester og bliver ikke reguleret i konkurrenceloven.

De bestemmelser der tilføjes i konkurrenceloven vedrører alene konkurrenceregulering på teleområdet. De bestemmelser der ophæves i teleforordningen er bestemmelserne om samtrafik, teleklagersager på forbrugerområdet og adskilte regnskaber, da disse med ændringsforslaget bliver omfattet af konkurrenceloven.

Ændringer i teleforordningen, og dermed forhold vedrørende liberalisering af teleområdet, henhører under Departementet for Kommuner, Bygder, Yderdistrikter, Infrastruktur og Boliger. Det forventes, at Medlem af Naalakkersuisut for Kommuner, Bygder, Yderdistrikter, Infrastruktur og Boliger fremsætter et separat forslag til ændring af teleforordningen, herunder nye regler for liberalisering, koncession og eneret på teleområdet, til behandling på EM2017.

KANUKOKA anfører, at § 23 m, stk. 2, både henviser til reglerne om tavshedspligt og til reglerne i sagsbehandlingsloven. KANUKOKA anbefaler, at det fremgår mere klart, at der henvises til regler om tavshedspligt uden for sagsbehandlingsloven.

Med den valgte formulering dækker man både reglerne om tavshedspligt i sagsbehandlingsloven og uden for sagsbehandlingsloven. Samtidig gøres det klart at det er samtlige regler fra sagsbehandlingsloven, som der tages hensyn til, og ikke blot sagsbehandlingslovens bestemmelser om tavshedspligt.

Bestemmelsen ses derfor at dække de enkelte områder fyldestgørende.

TELE-POST (TP) støtter forslaget med at opdele myndighedsopgaverne i en politik- og lovforberedende henholdsvis en tilsynsførende myndighed.

TP anfører, at der ikke ses at være hjemmel til at afkræve telebranchen finansiering af Forbruger- og Konkurrencestyrelsens omkostninger i relation til teleområdet.

Myndighedsopgaverne i forbindelse med nærværende lovforslag finansieres ved Forbruger- og Konkurrencestyrelsens driftsbevilling på Finansloven.

TP anfører at forslaget nu betragter teleområdet som et liberaliseret marked og at koncessionshaver nu betragtes som en udbyder med dominerende stilling.

Forslaget betragter ikke teleområdet som et liberaliseret marked. Med Inatsisartuts beslutning om at berostille liberaliseringen af telebranchen (FM2016/pkt. 119) vurderes det nødvendigt at etablere en mere effektiv regulering af de infrastrukturmarkeder, der er monopoliserede og vil fortsætte med at skulle være monopoliserede. Forslaget sigter derfor primært på at regulere de koncessionerede infrastrukturmarkeder (netadgang) og samtidig sikre en bedre adgang til samtrafik imellem alle operatørerne. Det er både områder med monopol og områder der er liberaliserede på teleområdet. De kommercielt indgåede aftaler er også fast fortolkning efter teleforordningen, hvor aftaler om samtrafik indgås mellem parterne på kommercielle aftalevilkår – også når der er tale om samtrafik på en teleinfrastruktur der ikke er liberaliseret.

Forslaget tilføjer ikke noget nyt i relation til fortolkningen på konkurrenceområdet eller liberaliseringen. Teleområdet har altid været omfattet af konkurrencelovens § 11 om misbrug af dominerende stilling, og det er således ikke en ny betragtning, at en koncessionshaver på et marked må anses for at have en dominerende stilling. Især på et marked med så udpræget monopol.

Det vil i konkurrencemæssig henseende altid være et problem, at der findes et monopol, da dette ikke giver mulighed for konkurrence. En reel konkurrence mellem flere udbydere vil medføre lavere priser på teleområdet til gavn for kunderne.

TP anfører, at det grønlandske telemarked har et naturligt monopol og at dette er hensigtsmæssigt ud fra bl.a. landets geografi, befolkningsstørrelse og markedsgrundlag.

Nærværende forslag beskæftiger sig med liberalisering af teleområdet. Det er betragtningen at konkurrence vil være til gavn for forbrugerne, både med lavere priser og bedre produkter. Et monopol vil i konkurrencemæssig henseende være at betragte som en virksomhed med dominerende stilling og forslaget kommer med en række muligheder til at dæmme op for den konkurrenceforvridende effekt en dominerende virksomhed, som et monopol, kan have.

TP anfører, at der også i fremtidens Grønland vil være en koncessionshaver i forhold til den nationale infrastruktur, som vil være forpligtet til at tilbyde samtrafik.

Forpligtelsen til at tilbyde samtrafik eksisterer allerede i dag efter teleforordningen. Som koncessionshaver, og dermed en virksomhed med en dominerende stilling, vil TELE-POST kunne pålægges at give netadgang til de andre aktører på markedet.

Samtrafik derimod kan aftales på kommercielle vilkår mellem alle operatørerne.

Som det bl.a. fremgår af Konkurrencenævnets afgørelser, har koncessionshaver ikke altid opfyldt sin forpligtelse til at give adgang til sin koncessionerede infrastruktur på lige vilkår for sine kunder. Disse problemer har bl.a. medført, at der sker en præcisering i den sektorspecifikke konkurrencelovgivning i nærværende forslag.

TP anfører, at Inatsisartutbeslutning for pkt. 119 på FM2016 bør erindres og at dette i givet fald bør medtages i ændring af teleforordningen.

Beslutningen for pkt. 119 på FM2016 har betydning for ændring af teleforordningen, men ikke for de bestemmelser der i nærværende forslag ophæves. I dette forslag ophæves bestemmelserne om samtrafik, teleklager på forbrugerområdet og adskilte regnskaber. Dette sker fordi disse områder med nærværende forslag vil blive reguleret i konkurrenceloven.

Ændringer i teleforordningen, og dermed forhold vedrørende liberalisering af teleområdet, henhører under Departementet for Kommuner, Bygder, Yderdistrikter, Infrastruktur og Boliger. Det forventes, at Medlem af Naalakkersuisut for Kommuner, Bygder, Yderdistrikter, Infrastruktur og Boliger fremsætter et separat forslag til ændring af teleforordningen, herunder nye regler for liberalisering, koncession og eneret på teleområdet, til behandling på EM2017.

TP anfører, at bødestørrelserne næppe kan kaldes for rimelige foranstaltninger for en mindre forseelse og nævner tilfælde, hvor en montør fejlagtigt kommer til at færdigmelde et produkt.

§ 38 regulerer de tilfælde, hvor der forsætligt eller groft uagtsomt sker overtrædelser. Fejl vil således slet ikke være omfattet af bestemmelsen.

Bødestørrelserne vurderes at være passende, så de netop har den præventive effekt som ønskes for overtrædelser af konkurrenceloven.

TP anfører, at det ikke fremgår af forslaget om forhøjelsen af bødestørrelserne skal gælde for hele § 38, eller blot de nye tilføjede numre.

For at præcisere dette er der rettet i forslaget, således at § 38 medtages i sin helhed. Det fremgår derfor tydeligt, at forhøjelsen af bødestørrelserne gælder for hele bestemmelsen.

TP anfører, at henvisningen i § 23 q, stk. 1 til § 49 må være en fejl, da forslaget og ej heller konkurrenceloven indeholder § 49.

Henvisningen til § 49 er medtaget ved en fejl og er derfor behørigt slettet gennem hele forslaget.

TP anfører, at § 23 r, stk. 6, henviser til begrebet "tredjemand" og anfører, at dette altid vil være modparten til den part der ikke har fremlagt tilstrækkelig dokumentation.

Der vil være tilfælde, hvor en afgørelse er til gavn for tredjemand, fx en 3. operatør, der ikke har indbragt sagen, og derfor bibeholdes begrebet.

Qeqqata Kommunia (QK) anfører, at det er positivt at Naalakkersuisut arbejder for mere åbenhed og transparens af samtrafikken på telekommunikationsområdet og dermed en mere effektiv myndighedsbehandling på området.

QK udtrykker sin bekymring over, at et større fokus på konkurrence og usikkerhed om rammevilkår kan medføre dårligere servicering af de fleste byer og alle bygder. QK anfører at udvidelsen af søkablet mod nord blev udsat, som følge af usikkerhed om rammevilkårene.

Formålet med lovændringen er at skabe bedre vilkår for samtlige aktører og at hindre konkurrencebegrænsninger på teleområdet.

En øget konkurrence blandt udbydere vil medføre lavere priser til forbrugerne i hele den liberaliserede del af markedet. En udbyder med en dominerende stilling vil kunne reguleres af de nye bestemmelser, således det er muligt for andre aktører at byde ind på markedet med lavere priser til gavn for forbrugerne.

Der ses ikke i konkurrencehenseende at være usikkerhed om rammevilkårene. Telemarkedet har været konkurrencereguleret også inden dette forslag. Nærværende lovforslag regulerer ikke hvilke markeder på teleområdet, der skal være liberaliserede, men skal sikre at ressourcerne på de fortsat monopoliserede markeder (hvor koncessionshaver har en dominerende stilling) for teleinfrastruktur anvendes samfundsøkonomisk bedst muligt. Regulering af, hvilke markeder der kan liberaliseres sker fortsat i teleforordningen.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Kapitel 5a indeholder reglerne om den sektorspecifikke konkurrenceregulering af telemarkedet.

Reglerne har for det første til formål, dels at sikre at der indgås samtrafikaftaler mellem alle udbydere af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, så slutbrugere forbundet til forskellige net kan få forbindelse til hinanden, og dels at sikre at udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, der indgår forhandlinger om samtrafik eller netadgang, ikke risikerer, at oplysninger, der afgives til en anden udbyder i forbindelse med sådanne forhandlinger, misbruges eller uretmæssigt videregives til uvedkommende.

For det andet har reglerne til formål at sikre procedurer for, via markedsundersøgelser, at konstatere konkurrenceproblemer på telemarkedet og at opstille mekanismer, der af Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan anvendes til at afhjælpe konstaterede konkurrenceproblemer.

Reguleringen af telemarkederne har til formål at styrke konkurrencen på markedet.

Ad. § 23 a

Til stk. 1

Som det fremgår af den foreslåede bestemmelse, består der en pligt for udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester til at forhandle aftaler om samtrafik.

Alle udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester har forpligtelser i forhold til samtrafik. Derudover kan en udbyder af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, der i henhold til en markedsanalyse er identificeret som en udbyder med dominerende stilling, pålægges en forpligtelse om netadgang. Som en del af forpligtelsen kan en udbyder med dominerende stilling pålægges en forpligtelse om netadgang i form af samtrafik på nærmere definerede vilkår, der ligger ud over den samtrafikforpligtelse, som alle udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester er pålagt.

En forhandling som omtalt i den foreslåede bestemmelse skal gennemføres med reelle hensigter. Deri ligger, at hvis en udbyder af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester alene har tilbudt en anden udbyder af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester samtrafik på ensidige betingelser, må det antages, at forpligtelsen til at forhandle en aftale om samtrafik ikke er opfyldt. Dette vil navnlig være tilfældet, hvis de ensidi-

ge betingelser kan forhindre udviklingen af et marked i detailleret, samt hvor disse betingelser er til hinder for, at den anden udbyders kunder kan benytte dennes tjenesteydelser.

Til stk. 2

Den foreslåede bestemmelse giver adgang til at pålægge forpligtelser med henblik på at sikre forbindelse mellem slutbrugere. De forpligtelser, der kan pålægges, er ikke begrænset til de forpligtelser, der kan pålægges udbydere med dominerende stilling i henhold til forslaget § 23 i. Der kan efter den foreslåede bestemmelse således for eksempel pålægges forpligtelser med henblik på at sikre interoperabilitet.

Den foreslåede bestemmelse giver Forbruger- og Konkurrencestyrelsen mulighed for at pålægge forpligtelser på udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, hvis dette er nødvendigt, for at alle slutbrugere kan kommunikere indbyrdes eller for at skabe interoperabilitet.

Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan gribe ind enten på baggrund af en anmodning fra en udbyder af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester eller af egen drift, hvis der ikke er blevet indgået en aftale.

I begrundede tilfælde kan Forbruger- og Konkurrencestyrelsen pålægge udbydere at sammenkoble net. Sammenkobling af net er en del af den ikke-udtømmende liste af ydelser eller netelementer, der kan være omfattet af en netadgangsforpligtelse pålagt en udbyder med dominerende stilling, jf. forslaget § 23 j. Endvidere kan andre, mindre indgribende forpligtelser komme på tale. Som eksempel kan nævnes forpligtelser eller krav om kompatibilitet med bestemte standarder eller lignende med henblik på at sikre forbindelse mellem slutbrugere eller med henblik på at sikre interoperabilitet.

Ad. § 23 b

Til stk. 1

Det grundlæggende udgangspunkt for indgåelse eller ændring af aftaler om netadgang og samtrafik er, at parterne forhandler og indgår aftaler om netadgang og samtrafik på kommercielle vilkår. Bestemmelsen skal understrege, at dette er udgangspunktet for reguleringen.

Princippet medfører blandt andet, at uenigheder ved indgåelse eller ændringer af konkrete aftaler mellem udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester som udgangspunkt søges afgjort gennem almindelige kommercielle forhandlinger mellem parterne.

Til stk. 2

Den foreslåede bestemmelse fastslår, at udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester som udgangspunkt skal tilbyde vilkår og priser i overensstemmelse med pålagte forpligtelser. Dermed ændres den aktive handling om at vurdere omfanget af de pålagte forpligtelser fra den berettigede til den forpligtede. Pligten til at fremkomme med et tilbud i overensstemmelse med de pålagte forpligtelser indtræder, når en berettiget udbyder af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester anmoder herom. Endvidere kan der fortsat pålægges forpligtelse om at imødekomme rimelige anmodninger.

Den foreslåede bestemmelse udgør en ændring til udgangspunktet om kommercielt indgåede aftaler. Telemarkedet er som helhed præget af sin historiske opbygning, hvorefter der eksisterer en række flaskehalse og andre konkurrenceproblemer, der medfører betydelige og ofte uoverstigelige problemer i forhold til udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenesters indbyrdes styrkeforhold ved en rent kommerciel forhandling.

Med henblik på at imødegå identificerede konkurrenceproblemer på telemarkedet pålægges der derfor en række forpligtelser, der i højere grad stiller den "svage part" i en mere ligeværdig forhandlingsposition.

Den foreslåede bestemmelse fastslår således i forlængelse af stk. 1, at udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, som i medfør af forslagens § 23 a, stk. 2 eller § 23 i er pålagt forpligtelser om netadgang eller samtrafik, uanset udgangspunktet om aftalefrihed har en forpligtelse til efter anmodning at tilbyde netadgang og samtrafik på vilkår og til priser, der følger af forslagens bestemmelser om netadgang og samtrafik samt de konkrete forpligtelser, som fastsættes i medfør heraf.

Hvad den forpligtede udbyder af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester nærmere skal tilbyde, vil blive fastlagt i den afgørelse, som pålægger forpligtelsen. Der kan for eksempel være tale om en forpligtelse om at give netadgang til samhusning på nærmere bestemte vilkår og eventuelt om at offentliggøre dette. Grundlæggende ligger der heri, at den forpligtede udbyder skal tilbyde, at berettigede udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester kan acceptere det tilbudte, og at den forpligtede udbyder således vil være forpligtet til at indgå aftaler, for så vidt angår de regulerede forhold.

En forpligtelse i henhold til forslagens § 23 a, stk. 2 eller § 23 i kan endvidere indeholde en pligt til at imødekomme en rimelig anmodning om indgåelse eller ændring af en aftale om netadgang eller samtrafik.

Hvad der nærmere udgør en rimelig anmodning, som en udbyder skal imødekomme, vil bero på en konkret vurdering af de forpligtelser, den pågældende udbyder i øvrigt konkret er blevet pålagt i henhold til loven og de i markedsafgørelserne udformede forpligtelser.

Ad. § 23 c

Til stk. 1

Modtagne oplysninger må kun anvendes til det eller de formål, til hvilke(t) de er blevet givet. Hvis for eksempel oplysninger er givet med henblik på at kunne fakturere prisen for et produkt, må oplysningerne ikke bruges til andre formål.

Modtagne oplysninger må ikke videregives til andre, som gennem oplysningerne kan opnå en konkurrencemæssig fordel. Der er tale om en konkret vurdering, som skal foretages fra sag til sag.

Den foreslåede bestemmelse skal forstås i overensstemmelse hermed.

Den foreslåede bestemmelse skal således på den ene side gøre det muligt at udveksle og anvende de oplysninger om anvendelsen af et elektronisk kommunikationsnet, som er nødvendige for at kunne operere i elektroniske kommunikationsnet med flere udbydere, herunder med en gennemsigtig og hensigtsmæssig prisstruktur, og på den anden side forhindre, at oplysninger om anvendelse af elektroniske kommunikationsnet, som er blevet udvekslet, benyttes til at give modtageren en konkurrencemæssig fordel, eller at oplysningerne videregives til andre, som kan opnå en sådan konkurrencemæssig fordel.

Kravet om, at oplysninger, der fremsendes eller opbevares, skal behandles fortroligt, indebærer, at indehaveren af oplysningerne skal tage aktive forholdsregler for at beskytte oplysningerne mod at blive tilegnet af uvedkommende.

Til stk. 2.

Hvorvidt der kan opnås en konkurrencemæssig fordel, skal afgøres konkret. Det skal ved vurderingen blandt andet inddrages, om oplysningerne kan bruges til at iværksætte en aktivitet, hvor modtageren af oplysningerne gennem oplysningerne kan opnå en konkurrencemæssig fordel i forhold til andre, som ikke har oplysningerne, eller den som oplysningerne stammer fra. Det er ikke et krav, at det konkret kan godtgøres, at oplysningerne er blevet misbrugt eller faktisk har forårsaget en konkurrencemæssig fordel for modtageren.

Ad. § 23 d

Adgangen til at afbryde netadgang eller samtrafik efter Selvstyrets bekendtgørelse nr. 11 af 4. november 2013 om afvisning og afbrydelse af samtrafik følger således af netadgangs- og samtrafikforpligtelsernes natur. Adgang til at afbryde netadgang eller samtrafik er endvidere

mere egnet til at blive behandlet i forbindelse med Forbruger- og Konkurrencestyrelsens tilsyn efter forslaget § 23 p.

Det er således med ophævelsen af reglerne om afbrydelse af samtrafik ikke intentionen at indskrænke en udbyder med dominerende stillings mulighed for at afbryde netadgang eller samtrafik.

Med den foreslåede bestemmelse gives hjemmel til at pålægge udbydere med dominerende stilling, der er pålagt at give netadgang, samt udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, som er berettiget hertil i medfør af en forpligtelse om netadgang, at opfylde tekniske eller driftsmæssige betingelser. Bestemmelsens formål er blandt andet at sikre forbindelse mellem slutbrugerne i det enkelte net.

Ad. § 23 e

Til stk. 1

Markedsundersøgelser anvendes som en samlebetegnelse for de vurderinger, Forbruger- og Konkurrencestyrelsen skal foretage om afgrænsning af relevante markeder efter den foreslåede § 23 f (markedsafgrænsning), om markedsanalyser efter den foreslåede § 23 g (markedsanalyse), om dominerende stilling efter den foreslåede § 23 h, samt om pålæggelse af forpligtelser efter den foreslåede § 23 i (markedsafgørelse).

Markedsundersøgelserne udgør den væsentligste del af det første led af den sektorspecifikke konkurrenceregulering, hvor der (kan) pålægges visse udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester (fremadrettede) forpligtelser. Andet led udgøres af tilsyn med disse forpligtelsers overholdelse.

Formålet med markedsundersøgelserne er at vurdere, på hvilke områder og i hvilket omfang konkurrencen bør fremmes ved at regulere udbyderes markedsadfærd gennem sektorspecifikke forpligtelser (ex ante-regler), som skal sikre, at udbydere, der har en dominerende stilling, ikke udnytter denne markedsposition til at begrænse eller fordreje konkurrencen.

Den foreslåede bestemmelse forudsætter, at Forbruger- og Konkurrencestyrelsen udøver de nødvendige skøn, der inddrager alle de relevante (økonomiske, tekniske, faktuelle og retlige) faktorer, der skal vurderes i forbindelse med en markedsundersøgelse.

Til stk. 2

Forbruger- og Konkurrencestyrelsen foretager opdateringer og revurderinger af allerede gennemførte markedsundersøgelser når det vurderes, at væsentlige ændringer i markedsforholde-

ne eller den tekniske udvikling eller lignende, der har betydning for markedsafgørelsen, tilsiger, at der kan være behov for at foretage sådanne opdaterede markedsundersøgelser.

Ændrede markeds-mæssige eller faktiske forhold, der har betydning for markedsafgørelsen, kan for eksempel være, at udbyderen, der i henhold til markedsundersøgelsen er udpeget som udbyder med dominerende stilling, foretager større opkøb eller frasalg af netelementer eller datterselskaber eller foretager sådanne interne omstruktureringer, at det bliver sammenligneligt med en forpligtelse om funktionel adskillelse, jf. forslaget § 23 o. Forbruger- og Konkurrencestyrelsen skal i disse situationer vurdere, om de pålagte forpligtelser er tilstrækkelige til at imødegå den nye situation, eller om forpligtelserne efter en fornyet proportionalitetsvurdering ikke længere er berettigede.

Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan vurdere, om en opdateret markedsundersøgelse er påkrævet enten på eget initiativ eller som følge af en begrundet og dokumenteret anmodning fra en udbyder af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, der har interesser på det pågældende marked.

Hvis Forbruger- og Konkurrencestyrelsen finder, at ændringen af de markeds-mæssige forhold tilsiger en revurdering af de pålagte forpligtelser, afgør de, om revurderingen kan gennemføres som en opdatering, eller om der skal gennemføres en ny markedsundersøgelse i sin helhed efter stk. 1.

For at kunne opdatere en markedsundersøgelse som følge af ændringer i markeds-mæssige eller faktiske forhold, skal de data, der ligger til grund for den foreliggende markedsanalyse, fortsat være aktuelle og retvisende.

Anvendelse af opdaterede markedsundersøgelser forudsætter således en afvejning af, om en opdateret markedsundersøgelse på betryggende vis kan adressere forholdene på markedet, primært over for de tids- og ressourcemæssige byrder for branchen samt Forbruger- og Konkurrencestyrelsen, der er forbundet med at gennemføre en fornyet markedsundersøgelse med indhentelse af nye data.

Til stk. 3

Den foreslåede bestemmelse indeholder en pligt for udbydere med dominerende stilling, der er pålagt forpligtelser i henhold til forslaget § 23 i, til at informere Forbruger- og Konkurrencestyrelsen om dispositioner med væsentlig betydning for de forpligtelser, selskabet er pålagt.

Dispositioner, der kunne have væsentlig betydning, kan være organisatoriske eller strukturelle ændringer, for eksempel i form af opkøb, frasalg eller funktionel udskillelse af net eller drifts-afdelinger.

Det er formålet med bestemmelsen at sikre, at Forbruger- og Konkurrencestyrelsen løbende kan vurdere behovet for enten en ny eller en opdateret markedsundersøgelse med henblik på en skærpelse eller lempelse af de pålagte forpligtelser.

Ad. § 23 f

Markedsafgrænsningen består af 2 dele, dels en afgrænsning af produkt- og tjenestemarkedet, dels en geografisk afgrænsning.

Ad. § 23 g

Formålet med den enkelte markedsanalyse er at foretage en vurdering af, om der er reel konkurrence på markedet. Hvis konklusionen på en markedsanalyse er, at der ikke er reel konkurrence på det omhandlede marked, vil det skulle klarlægges:

- 1) Hvilke(n) udbyder(e) der indtager en dominerende stilling som nævnt i forslagets § 23 h, og dermed en identifikation af hvilke(n) udbyder(e) af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, der skal pålægges sektorspecifikke forpligtelser, og
- 2) hvilke konkrete markedsforhold og markedsproblemer, der især er afgørende for konklusionen om, at der ikke er reel konkurrence, og dermed en identifikation af hvilke forpligtelser det vil være passende at bringe i anvendelse efter forslagets § 23 i for at fremme konkurrencen på dette markedsområde.

Som det fremgår af den foreslåede bestemmelses ordlyd, er det ikke forudsat, at Forbruger- og Konkurrencestyrelsen i selve markedsanalyserne om reel konkurrence undersøger de forhold, der er nævnt ovenfor i pkt. 1) og 2). Disse forhold vil imidlertid skulle klarlægges til brug for styrelsens vurderinger efter forslagets § 23 h og styrelsens afgørelser efter forslagets § 23 i. Det vil derfor i de fleste tilfælde være hensigtsmæssigt at foretage en samtidig indhentelse af data, analyser og vurderinger af alle disse forhold under ét med henblik på at fremme en hurtigere afklaring af retstilstanden for udbydere, der er udpeget til at have en dominerende stilling.

De enkelte markedsanalyser omfang og nærmere indhold med hensyn til konkrete forhold og indikatorer med videre vurderes af Forbruger- og Konkurrencestyrelsen og vil typisk afhænge af, om analysen begrænses til en vurdering om reel konkurrence, eller om der foretages en samtidig undersøgelse af de ovenfor nævnte forhold. Som udgangspunkt vil analysen dog typisk indeholde en undersøgelse af indikatorer om markedsandele, priser, markedsbarrierer, økonomiske og strukturelle forhold samt efterspørgselsforhold. Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan dog også nøjes med at foretage mindre omfattende analyser.

Ad. § 23 h

Til stk. 1

Når en udbyder af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester vurderes at have en dominerende stilling efter den foreslåede bestemmelse, betyder det, at udbyderen på kort eller mellemlangt sigt har og vil have en styrkeposition på det relevante marked, der giver udbyderen magt til i betragtelig grad at kunne handle uafhængigt af konkurrenter, kunder og i sidste ende forbrugerne, jf. bemærkningerne til stk. 2.

Til stk. 2

Vurderingen af, om en udbyder af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester har en dominerende stilling i henhold til telelovgivningen, sker i størst muligt omfang i overensstemmelse med konkurrencerettens begreb "dominerende stilling".

I modsætning til hvad der gælder inden for den almindelige konkurrenceregulering, skal definitionen af dominerende stilling imidlertid anvendes i tilknytning til fremadrettede afgørelser (ex ante-regulering). Således er det ikke relevant, om der er konstateret et misbrug af en dominerende stilling. Der er derfor behov for i et vist omfang at justere den metode, der anvendes til at vurdere, om der foreligger en dominerende stilling, i forhold til den konkurrenceretlige praksis (ex post). Når Forbruger- og Konkurrencestyrelsen foretager en vurdering af, om en eller flere udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester har og i en periode fremover vil have en dominerende stilling på det relevante marked, vil styrelsen derfor i princippet skulle benytte andre antagelser og forventninger end dem, konkurrencemyndighederne i overensstemmelse med almindelig konkurrenceretlig praksis anvender ved vurdering af, om en eller flere virksomheder har misbrugt en dominerende stilling i en given periode.

En udbyder af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester kan have en dominerende stilling, som følge af at den i fællesskab med andre indtager en dominerende stilling. En kollektivt dominerende stilling kan indtages af 2 eller flere økonomiske enheder, uanset om disse er juridisk og økonomisk afhængige eller uafhængige af hinanden.

Når 2 eller flere udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester præsenterer sig over for kunderne og konkurrenter som en enkelt virksomhed, og når der samtidig ikke er tale om reel konkurrence mellem dem, vil dette være en indikation for, at udbyderne sammen indtager en kollektivt dominerende stilling. Den manglende konkurrence kan i praksis skyldes indbyrdes forbindelser mellem udbyderne. Sådanne forbindelser er dog ikke en forudsætning for at fastslå kollektivt dominerende stilling. Den foreslåede bestemmelse omfatter også en situation, hvor det relevante markeds struktur vurderes at være befordrende for koordineringseffekter og således tilskynder til parallel eller gensidig tilpasset konkurrencebegrænsende adfærd for eksempel et oligopol marked.

Vurderingen af, om 2 eller flere udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester indtager en kollektivt dominerende stilling på markedet, foretages i overensstemmelse med lovens kapitel 3 om misbrug af dominerende stilling.

Til stk. 3

Den foreslåede bestemmelse kan anvendes på en markedssituation, hvor en udbyder af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester har en dominerende stilling på ét marked og samtidig en position på et andet beslægtet marked, der kan sammenlignes med en dominerende stilling på disse markeder under ét.

I kraft af den stærke markedspostion på det første marked og tilstedeværelse på det beslægtede marked kan virksomheden udnytte sin markedsstyrke på det første marked og handle uafhængigt af sine kunder på det andet marked. For at forhindre en sådan overførsel af dominerende stilling kan der pålægges forpligtelser på det andet marked.

Ved vurdering af tilstedeværelsen på det beslægtede sekundære marked finder stk. 1 og 2 tilsvarende anvendelse.

Muligheden for, at en udbyder med dominerende stilling udnytter denne stærke markedspostion på et beslægtet marked, vil oftest være at finde på vertikalt integrerede markeder, for eksempel i form af en dominerende stilling på infrastrukturmarkedet og en betydelig tilstedeværelse på et afledt marked for tjenester. Under sådanne omstændigheder vil Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kunne udpege denne udbyder til at have en dominerende stilling på de 2 markeder under ét.

Bestemmelsen vil dog også kunne anvendes på horisontale markeder. På horisontale markeder vil det være afgørende, om der er nære forbindelser mellem de 2 markeder, som betyder, at en virksomhed, som har en dominerende stilling på ét marked, kan handle uafhængigt af sine konkurrenter på det nært beslægtede marked. Sådanne forbindelser vil kunne konstateres ud fra den type adfærd, som leverandører og brugere på de pågældende markeder udviser, eller ud fra det forhold, at råvaren eller engrosproduktet grundlæggende er det samme.

Forbruger- og Konkurrencestyrelsen vil som udgangspunkt på vertikalt integrerede markeder være i stand til at forhindre, at en udbyder med en dominerende stilling på et engrosmarked udnytter denne position på detailmarkederne ved at pålægge udbyderen passende forpligtelser knyttet til den stærke markedspostion på engrosmarkedet. For så vidt angår vertikalt integrerede markeder, er det kun i tilfælde, hvor forpligtelserne på engrosmarkedet ikke vil kunne sikre reel konkurrence på detailmarkedet, at Forbruger- og Konkurrencestyrelsen vil anvende nærværende bestemmelse til at udpege den pågældende udbyder til også at have en dominerende stilling på et nært beslægtet detailmarked og pålægge forpligtelser på dette marked.

Uanset om de pågældende markeder er vertikalt eller horisontalt integrerede, skal begge være markeder for elektronisk kommunikation i denne lovs forstand, og begge markeder skal udvise kendetegn, der gør det berettiget at tale om en udbyder med en dominerende stilling.

Det er ikke hensigten, at bestemmelsen anvendes i forbindelse med markedsstyrke, der overføres fra et "reguleret" marked til et nyt "ikke-reguleret" marked. I sådanne tilfælde vil misbrug af en dominerende stilling på det nye marked som udgangspunkt blive reguleret efter de almindelige konkurrenceregler.

Til stk. 4

Hvis Forbruger- og Konkurrencestyrelsens markedsanalyse viser, at der er reel konkurrence på et relevant marked, må styrelsen ikke indføre sektorspecifikke forpligtelser, og styrelsen skal ophæve alle eksisterende sektorspecifikke forpligtelser pålagt en udbyder med henblik på at regulere dennes position som udbyder med dominerende stilling på det pågældende marked. Det pågældende marked vil herefter være omfattet af bestemmelserne i den almindelige konkurrencelovgivning.

Tilsvarende skal alle forpligtelser, der er pålagt en udbyder med dominerende stilling på et givent marked, ophæves, hvis markedsanalysen viser, at udbyderen ikke længere har en dominerende stilling på markedet.

Ad. § 23 i

Til stk. 1

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at give Forbruger- og Konkurrencestyrelsen pligt til gennem styrelsens konkrete afgørelsesvirksomhed at pålægge udbydere med dominerende stilling på et givent marked forpligtelser for at fremme en konkurrencebaseret elektronisk kommunikationssektor.

Forbruger- og Konkurrencestyrelsens afgørelser kan indebære opretholdelse af hidtidige gældende forpligtelser, ændringer af gældende forpligtelser, ophævelse af gældende forpligtelser eller pålæggelse af nye forpligtelser.

De forpligtelser, som Forbruger- og Konkurrencestyrelsen pålægger udbydere med dominerende stilling, skal tilpasses de særlige omstændigheder på de relevante markeder. Samtidig skal forpligtelserne adressere de konkurrencemæssige problemer, som er identificeret på det relevante marked gennem en markedsanalyse udført i overensstemmelse med bestemmelserne i forslagets §§ 23 e - 23 g, med henblik på at fremme konkurrencen.

Forpligtelserne skal tage udgangspunkt i løsningen af det konstaterede konkurrenceproblem på det relevante marked. Dette medfører, at konkurrenceproblemer på andre markeder ikke kan have betydning i udformningen af forpligtelser på det relevante marked. Modsat er det ikke et krav, at forpligtelsen alene angår udbyderen med dominerende stillings aktiviteter på det relevante marked. Forpligtelserne kan således pålægges den eller de relevante udbydere med dominerende stilling i forhold til deres aktiviteter på andre markeder, så længe forpligtelsen er egnet til at løse det problem, der er identificeret på det relevante marked.

Et eksempel på et sådant krav er fastsættelse af minimumskrav til kontraktvilkår om økonomisk kompensation for manglende overholdelse eller opfyldelse af den indgåede aftale, for eksempel i forbindelse med levering.

Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan beslutte, at dele af den konkrete udmøntning af en forpligtelse udskydes til selvstændig afgørelse. Der kan for eksempel være tale om priskontrolafgørelser eller afgørelser om nærmere fastlæggelse af regnskabsmæssig opsplitning.

Til stk. 2

De forpligtelser, som Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan pålægge, fremgår af forslagets § 23 i, stk. 2, nr. 1-6, jf. dog tillige stk. 3 og 4. Den nærmere definition og afgrænsning af de nævnte forpligtelser foretages i §§ 23 j - 23 o samt i den enkelte markedsafgørelse.

De enkelte forpligtelser og de produkter, forpligtelserne knytter sig til, skal fastsættes og defineres konkret i den enkelte markedsafgørelse og gennem styrelsens øvrige afgørelsesaktivitet. Formålet hermed er at sikre, at anvendelsen af forpligtelserne kan være dynamisk og fleksibel med henblik på, at Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan tilpasse de konkrete forpligtelser i forhold til de konkurrenceproblemer, som er konstateret på det pågældende produkt- eller tjenestemarked.

Afgrænsning af produkterne samt de pålagte forpligtelser skal følge proportionalitetsprincippet og tage udgangspunkt i de konkurrenceproblemer, der er konstateret på markedet.

Hjemlen til at pålægge forpligtelser medfører, at Forbruger- og Konkurrencestyrelsen skal begrunde og beskrive, hvordan den konkret udformede forpligtelse afhjælper, løser eller afbøder de identificerede konkurrenceproblemer på markedet ud fra de i de enkelte bestemmelser opstillede hensyn.

Til stk. 3

Den foreslåede bestemmelse fastlægger, at stk. 2 ikke er udtømmende, hvis Forbruger- og Konkurrencestyrelsen vil pålægge udbydere med dominerende stilling andre forpligtelser end

netadgang, ikke-diskrimination, transparens, regnskabsmæssig opsplitning, priskontrol og funktionel adskillelse.

Andre forpligtelser kan pålægges hvis ikke forpligtelserne i stk. 2 opfylder formålet og dermed er til skade for konkurrencen.

Til stk. 4

Den foreslåede bestemmelse er en undtagelse til den foreslåede bestemmelse i stk. 3, for så vidt angår regulering af udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, der har dominerende stilling i detailledet.

Fravigelsen fra hovedreglen om at anvende de forpligtelser, der er nævnt i stk. 2, skal være berettiget i forhold til det konstaterede problem. Fravigelsen skal endvidere alene bringes i anvendelse, hvis Forbruger- og Konkurrencestyrelsen vurderer, at de i stk. 2 nævnte forpligtelser ikke er egnede til at løse det konkurrenceproblem, der er konstateret efter forslaget § 23 g.

Til stk. 5

Underretning af udbydere ved ændring eller ophævelse af forpligtelser vil efter omstændighederne kunne ske via Forbruger- og Konkurrencestyrelsens hjemmeside.

Forbruger- og Konkurrencestyrelsens fastsættelse af tidspunktet for ikrafttrædelse af en ændring eller en ophævelse skal ske under afvejning af på den ene side, hvor byrdefuld forpligtelsen er for den tidligere udbyder med en dominerende stilling, og på den anden side tilpasningsmulighederne for de udbydere, som aftager det pågældende produkt på regulerede vilkår og priser.

Ved udtrykket "udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, der berøres" forstås udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, der gennem et direkte gældende aftaleforhold med en udbyder, som nu ikke længere vurderes at have en dominerende stilling, vil blive berørte af de ændrede vilkår eller priser.

Ad. § 23 j

Formålet med bestemmelsen er at give mulighed for en mere fleksibel anvendelse af forpligtelsen gennem konkrete udmøntninger i forhold til det enkelte marked.

Til stk. 1

Den foreslåede bestemmelse definerer og afgrænser, hvad der nærmere forstås ved netadgangsforpligtelsen. Opregningen i stk. 1, nr. 1 - 10, er en ikke udtømmende opregning af netelementer, tjenester og lignende, der kan indgå i en netadgangsforpligtelse. Forbruger- og

Konkurrencestyrelsen kan således efter en konkret vurdering inddrage andre netelementer, tjenester eller lignende, hvis dette i forhold til art og omfang er berettiget ud fra hensynet til at løse de konkurrenceproblemer, der er konstateret på markedet.

Det følger af bestemmelsen, at en netadgangsberettiget kan få virtuel netadgang til netelementer, tjenester og associerede ydelser. Formålet med virtuel netadgang er at forhindre, at en udbyder med dominerende stilling gennem dispositioner over sit net kan forhindre andre udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester i at udnytte netadgangen, hvormed formålet med at pålægge forpligtelsen vil blive forspildt.

Endvidere kan virtuel netadgang medvirke til at sikre, at en forpligtelse til at opretholde netadgang til faciliteter, der tidligere er givet netadgang til, jf. forslagens § 23 j, stk. 1, nr. 3, ikke nødvendigvis medfører, at en udbyder med dominerende stilling skal opretholde faktisk netadgang til forældede netelementer, tjenester eller associerede ydelser. Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan således i en konkret afgørelse gøre det muligt for udbyderen med dominerende stilling at opfylde sin forpligtelse om netadgang ved at stille en virtuel løsning til rådighed. En sådan løsning vil som udgangspunkt forudsætte, at vilkår, pris og funktionalitet for den virtuelle løsning i alt væsentlighed svarer til den faktiske netadgang.

Med virtuel netadgang menes, at udbyderen med dominerende stilling skal stille netelementer, tjenester eller associerede ydelser til rådighed, der giver den netadgangsberettigede tilsvarende funktionalitet, samt vilkår og priser som netelementer, tjenester eller associerede ydelser, der er pålagt at give faktisk netadgang til, uanset at der ikke gives faktisk netadgang hertil. Med andre ord skal den udbyder af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, der anmoder om netadgang, stilles, som om netadgangen var blevet opfyldt ved hjælp af den faktiske netadgang.

Det typiske eksempel på produkter, der kan pålægges at give virtuel netadgang til, er kapacitet på en delstrækning eller plads i en samhusningslokalitet.

Omfanget af netadgangsforpligtelsen, herunder om det pålægges udbyderen med dominerende stilling at give virtuel netadgang, fastlægges i den enkelte markedsafgørelse.

Grænserne for, hvad der kan pålægges at give (faktisk eller virtuel) netadgang til, er begrænset af det almindelige proportionalitetsprincip, der tilsiger, at omfanget af en netadgangsforpligtelse ikke må være mere indgribende, end hvad der er nødvendigt i forhold til løsningen af et identificeret konkurrenceproblem i lyset af de øvrige hensyn, der varetages. Dette medfører blandt andet, at Forbruger- og Konkurrencestyrelsen på markeder, der tenderer mod fri konkurrence, skal være mere tilbageholdende i sin udvælgelse og udformning af forpligtelser, end

det eksempelvis vil være tilfældet på markeder med mere vedholdende strukturelle konkurrenceproblemer.

Hvis Forbruger- og Konkurrencestyrelsen pålægger en udbyder med dominerende stilling en forpligtelse om at tilbyde netadgang eller imødekomme rimelige anmodninger om netadgang, vil en anmodning i overensstemmelse hermed som udgangspunkt alene kunne afslås på grundlag af en vurdering af, hvorvidt adgangen er teknisk gennemførlig, eller om der er behov for at bevare et nets integritet med videre.

Hvis en udbyder med dominerende stilling ikke tilbyder netadgang i overensstemmelse med sine forpligtelser eller afslår at imødekomme rimelige anmodninger om netadgang, kan den afviste udbyder indbringe spørgsmålet for Forbruger- og Konkurrencestyrelsen i medfør af forslagens § 23 p eller § 23 q, ligesom udbyderen med dominerende stilling kan indbringe spørgsmålet om, hvorvidt en afvisning er berettiget. Hvis udbyderen med dominerende stilling finder, at det ikke ville være proportionalt for selskabet at skulle efterkomme en konkret anmodning om netadgang, kan udbyderen med dominerende stilling således tillige indbringe spørgsmålet for Forbruger- og Konkurrencestyrelsen.

En udbyder med dominerende stilling, der er pålagt forpligtelser til at tilbyde netadgang og imødekomme alle rimelige anmodninger om netadgang, kan dog ikke forpligtes til at stille sådanne former for netadgang til rådighed, som udbyderen ikke har praktisk mulighed for at stille til rådighed, jf. dog det ovenfor anførte om virtuel netadgang.

Vedrørende spørgsmålet om afvisning af netadgang eller samtrafik henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslagens § 23 d.

Ved tilrådighedsstillelse forstås leje og andre lignende foranstaltninger.

En udbyder med dominerende stilling, der pålægges en forpligtelse om netadgang, kan pålægges, at opfyldelsen af netadgangsforpligtelsen sker redeligt, rimeligt og rettidigt. Heri ligger, at udbyderen blandt andet ikke i administrationen af netadgangsforpligtelsen må indføre procedurer, kriterier, krav, definitioner eller noget andet tiltag, der er egnet til at forsinke, begrænse eller udelukke opfyldelsen af netadgangsforpligtelsen, medmindre dette er sagligt begrundet i beskyttelsesværdige hensyn.

Kravet om redelighed, rimelighed og rettidighed skal ses i sammenhæng med, at der er tale om et dynamisk marked i hastig udvikling i form af nye teknologier og behov for innovation. Dette kan give mulighed for, at en udbyder med dominerende stilling kan disponere over nettet på en måde, der vanskelig- eller umuliggør, at andre udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester kan benytte de pålagte netadgangsforpligtelser.

Til nr. 1

Netadgang til netelementer omfatter blandt andet leje af ubestykkede infrastrukturstrækninger, herunder delt anvendelse, og andre netelementer mellem flere specifikke, geografisk placerede sammenkoblingspunkter. Både fysiske kabler uden transmissionsudstyr som eksempelvis rå kobber, rå lysledere, rå koaksialkabler med videre og ubestykkede radioforbindelser (selve radiofrekvensen) er omfattet heraf.

Leje af faste kredsløb og bestykkede produkter er også omfattet af begrebet.

Til nr. 2

En forpligtelse om at forhandle med reelle hensigter indebærer principielt, at udbyderen med dominerende stilling skal indgå i realitetsforhandlinger med henblik på at nå frem til en aftale. Et eksempel på, at der ikke forhandles med reelle hensigter, kan være, at en udbyder forhandler på skrømt for at forhale sagen.

Til nr. 3

En forpligtelse til at opretholde netadgang til faciliteter, der tidligere er givet netadgang til, indebærer, at udbyderen med dominerende stilling ikke kan nedlægge infrastrukturstrækninger, samhusningslokaliteter med videre eller i øvrigt foretage sådanne dispositioner i nettet, der udhuler eller forringer eventuelle konkurrenters konkurrencevilkår.

Forbruger- og Konkurrencestyrelsen bør ved pålæggelse af en forpligtelse om at opretholde netadgang til faciliteter, der tidligere er givet adgang til, inddrage hensynet til udbyderen med dominerende stillings mulighed for at udvikle og udbygge sin infrastruktur samt afvikle forældet infrastruktur over for hensynet til at opretholde eventuelle konkurrenters konkurrencevilkår.

Disse efter omstændighederne modstående hensyn kan eksempelvis tilgodeses gennem anvendelse af virtuel netadgang, jf. nærmere ovenfor om stk. 1, eller gennem fastlæggelse af overgangsordninger.

Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan således i en konkret markedsafgørelse, hvor der pålægges forpligtelse til at opretholde netadgang til faciliteter, der tidligere er givet adgang til, tilpasse forpligtelsen, således at den ikke i unødigt omfang pålægger udbyderen med dominerende stilling, at opretholde adgang til eksisterende netelementer eller tjenester.

Til nr. 4

Den foreslåede bestemmelse angår gensalgsløsninger, hvor udbyderen med dominerende stillings færdige detailprodukter sælges til den udbyder, som anmoder herom med henblik på videresalg til slutbrugere.

Til nr. 5

Det er af afgørende betydning for udbuddet af tjenester eller udviklingen af nye tjenester, at udbydere med adgang til en udbyder med dominerende stillings netelementer har fri adgang til grænseflader, protokoller eller andre nøgleteknologier m.v.

Til nr. 6

Formålet med at pålægge en forpligtelse til at give adgang til samhusning er at mindske adgangsbarriererne og dermed øge konkurrencen på telemarkedet.

Ved samhusning forstås adgang for andre udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester til at opstille og vedligeholde egne centraler, nødvendigt transmissionsudstyr, koblingsudstyr, krydsfelter med videre i udbyderen med dominerende stillings centralbygninger eller andre lokaliteter, som udbyderen med dominerende stilling ejer, lejer eller på anden måde har den fornødne rådighed over.

Der er derfor som udgangspunkt ikke nogen begrænsning i rækkevidden af lokalitetsbegrebet, så længe udbyderen med dominerende stilling har rådighed over lokaliteten. Samhusningsadgangen kan derfor principielt omfatte enhver lokalitet, herunder ethvert fremskudt indkoblingspunkt, så længe samhusningsforpligtelsen understøtter konkurrencen og dermed medvirker til løsning af identificerede konkurrenceproblemer.

Netadgang til samhusning kan omfatte ret til at opstille, anvende og vedligeholde eget udstyr i et omfang, der er berettiget ud fra de konkurrenceproblemer, der er identificeret på markedet. Retten kan for eksempel udstrækkes til, at den berettigede kan lade tredjemænd, herunder andre udbydere, opstille og vedligeholde udstyr på samhusningslokaliteten.

Bestemmelsen kan tillige omfatte situationer, hvor der ikke er plads til at imødekomme anmodninger om samhusning i den pågældende bygning, gadeskab, centraludstyr m.v. I disse situationer kan udbyderen med dominerende stilling forpligtes til omkostningsfrit at stille den nødvendige transmissionskapacitet til rådighed frem til de lokaliteter, der ønskes adgang til, hvor samhusningen derefter gives på regulerede vilkår (virtuel samhusning).

Denne transmissionskapacitet skal have en tilsvarende funktionalitet, som den kapacitet der kan opnås på den lokalitet, hvortil der er anmodet om samhusning. Der henvises til bemærkningerne ovenfor om formålet med virtuelle netadgangsforpligtelser.

Rækkevidden af en forpligtelse om virtuel samhusning fastsættes i den enkelte markedsafgørelse.

Det er udbyderen med dominerende stillings valg, hvordan samhusningen tilvejebringes. Det kan for eksempel ske i samme gadeskab, hvor der er placeret DSLAM-udstyr i et større gadeskab, hvor flere udbydere kan være til stede sammen, eller gennem etablering af et selvstændigt gadeskab med videre.

Bestemmelsen er ikke en udtømmende opregning af de produkter og lokaliteter, der kan pålægges at give samhusning i. Der kan således inden for rammerne af den foreslåede bestemmelse udformes forpligtelser, der tilpasses de konkrete omstændigheder på det konkrete marked. Dette er nødvendigt for at sikre konkurrencen i en hastigt udviklende sektor som telesektoren.

Til nr. 7

Den foreslåede bestemmelse retter sig mod adgang til tjenester, der er nødvendige for at sikre interoperabilitet mellem net eller forbindelse mellem slutbrugere.

Efter forslaget § 23 a, stk. 2, kan alle udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester pålægges forpligtelser med henblik på at sikre interoperabilitet og forbindelse mellem slutbrugere.

Den foreslåede bestemmelse slår fast, at også udbydere med dominerende stilling kan pålægges en netadgangsforpligtelse til nærmere bestemte tjenester, faciliteter og lignende i denne sammenhæng. Der er dog en forskel vedrørende grundlaget for at pålægge forpligtelsen i de to tilfælde.

Efter forslaget § 23 a, stk. 2, skal et problem i forhold til forbindelse mellem slutbrugere eller interoperabilitet være konkret og konstateret, før der kan pålægges forpligtelser.

I modsætning hertil kan udbydere med dominerende stilling pålægges forpligtelser for at sikre forbindelse mellem slutbrugere eller interoperabilitet, selvom der ikke foreligger et aktualiseret forhold. Dette skyldes, at udbydere med dominerende stilling i kraft heraf har en højere grad af kontrol over nettet og en mindre afhængighed af andre udbydere.

Til nr. 8

Ved relevante softwaresystemer, herunder driftsstøttesystemer, forstås systemer, det er nødvendigt at sikre adgang til for at skabe reelle konkurrenceforhold på teleområdet. Der kan for eksempel være tale om vedligeholdelsessystemer, fejlretningssystemer eller bestillingssystemer.

Til nr. 9

Netadgang til sammenkobling omfatter fysisk eller logisk sammenkobling af kommunikationsnet af enhver art, herunder når dette er med henblik på opsamling af trafik, terminering af trafik og transit af trafik på regulerede vilkår.

Til nr. 10

Med tjenester om identitet, geografisk placering og tilstedeværelse menes sådanne databaser eller fortegnelser over forbindelser, faciliteter og lignende, som er af betydning for en tredjemand's effektive drift og planlægning.

Til stk. 2

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at sikre, at Forbruger- og Konkurrencestyrelsen ikke pålægger forpligtelser, der hindrer udviklingen af den frie konkurrence på længere sigt og udbuddet af internationale tjenester. Dette indebærer blandt andet, at Forbruger- og Konkurrencestyrelsen ved fastsættelsen af forpligtelser skal afveje hensynet til en tjenestebaseret konkurrence over for hensynet til en konkurrence, der er baseret på konkurrenternes egen infrastruktur.

Forbruger- og Konkurrencestyrelsen skal ved udformningen af den enkelte forpligtelse tage hensyn til, om forpligtelsen er egnet til at påvirke eventuelle intellektuelle rettigheder, herunder blandt andet varemærke-, ophavs- eller patentrettigheder, der tilhører udbyderen med dominerende stilling eller tredjemand.

Opregningen af hensyn, der skal tages, er ikke udtømmende, men de opregnede hensyn skal tillægges ekstra vægt.

Ad. § 23 k

Til stk. 1

Ved forpligtelse om ikke-diskrimination forstås et krav om ligebehandling, hvor forholdene er tilsvarende, samt krav om rimelig og saglig adfærd på et objektivi grundlag. Herved forstås, at vilkårene og priserne for to eller flere udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, der anmoder om indgåelse af en aftale hos den udbyder med dominerende stilling, der er pålagt en forpligtelse om ikke-diskrimination, som udgangspunkt skal være tilsvarende, hvis forholdene er tilsvarende.

Ved forpligtelse om ikke-diskrimination forstås endvidere, at den udbyder af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, der indgår en aftale med en udbyder med dominerende stilling, der er pålagt denne forpligtelse, har krav på samme vilkår og priser, som den pågældende udbyder med dominerende stilling anvender internt, herunder over for andre sel-

skaber og virksomheder i koncernen samt øvrige samarbejdsrelationer. Det er således uden betydning for ikke-diskriminationsforpligtelsen, hvordan en sådan udbyder med dominerende stilling definerer, strukturerer eller organiserer sin organisation, sine produkter eller lignende.

Forpligtelsen omfatter nye underprodukter eller nye accessoriske delelementer inden for et givent hovedprodukt. Dette gælder, uanset om de nye produkter afsættes internt eller eksternt.

Til stk. 2

Den foreslåede bestemmelse skal sikre, at de tjenester, der er anført i stk. 1, som tjenester, der udbydes til udbyderen med dominerende stilling selv, dennes datterselskaber eller partnere, ikke begrænses til alene at omfatte det enkelte produkt som en helhed, men at bestemmelsen også omfatter tjenester, der er sammensat af flere produkter. Et eksempel herpå kan være et gensalgprodukt, der sælges en-gros som et færdigt produkt, der er sammensat af en række produkter, for eksempel access, transport og terminering.

Ikke-diskriminationsforpligtelsen omfatter derudover blandt andet sammenlignelige ydelser, tjenester og faciliteter. Dette omfatter eksempelvis leveringstider, bestillingsprocedurer og databaseadgang m.v., der udbydes i relation til eller indgår som delelementer i forskellige produkter, for eksempel i form af tillægsydelser, tillægstjenester eller faciliteter. I og med at teleområdet udvikler sig i hastigt tempo, skal begrebet "sammenlignelig" forstås dynamisk. Et andet eksempel på sammenlignelige ydelser er bitstrømsadgang (BSA) og rå kobber. Produkter, tjenester og faciliteter, der i dag ikke anses for at være sammenlignelige, kan meget vel med tiden anses for at være sammenlignelige.

Ikke-diskriminationsprincippet finder anvendelse på et givent vilkår eller en given pris i sammenhæng med de øvrige aftalte vilkår og priser i en given aftale. Der er således ikke med henvisning til den foreslåede bestemmelse mulighed for at foretage særlig udvælgelse af særlige vilkår eller priser i forskellige aftaler i forbindelse med indgåelse af en aftale om netadgang uden at tage hensyn til de øvrige vilkår og priser, der indgår i de forskellige aftaler. Det afgørende vil således være, om vilkårene og priserne er sammenlignelige.

I forbindelse med fastsættelse af en forpligtelse om ikke-diskrimination bør Forbruger- og Konkurrencestyrelsen tage højde for, at udviklingen på teleområdet sker hastigt, og på den baggrund fastsætte rækkevidden af forpligtelsen.

Ikke-diskriminationsforpligtelsen er således ikke statisk, men vil skulle tilpasses af Forbruger- og Konkurrencestyrelsen under hensyn til konkurrencesituationen på det enkelte marked. Forbruger- og Konkurrencestyrelsen vil i den forbindelse kunne stille krav om opstilling af interne kontraktmæssige grænseflader mellem en udbyder med dominerende stillings forskel-

lige aktiviteter. Grænseflader skal indarbejdes i interne kontrakter og skal omfatte vilkår, priser, tekniske forhold med videre.

Til stk. 3

Formålet med bestemmelsen er gennem en adgang for Forbruger- og Konkurrencestyrelsen til at fastsætte en konkurrencefremmende innovationsperiode at sikre, at alle udbydere, der aftager netadgangsprodukter fra en udbyder med dominerende stilling, har adgang til tilstrækkelige oplysninger om et kommende eller ændret netadgangsprodukt i rimelig tid til at kunne udvikle slutbrugerprodukter baseret på netadgangsproduktet samt forberede udbud heraf til udbyderens kunder.

Bestemmelsen indebærer, at Forbruger- og Konkurrencestyrelsen i en konkret markedsafgørelse kan fastsætte krav om, at nye eller ændrede netadgangsprodukter skal tilbageholdes fra internt eller eksternt udbud i en nærmere angivet periode, så de øvrige udbydere får en rimelig periode til at reagere på lanceringen af det nye engrosprodukt.

Ad. § 23 l

Transparensforpligtelsen bevirker blandt andet, at den udbyder af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, der anmoder om netadgang, skal oplyses om de vilkår og priser for netadgang, som udbyderen kan kræve, enten fordi vilkårene og priserne er fastsat i et standardtilbud, eller fordi vilkårene og priserne findes i andre gældende aftaler om netadgang til det pågældende produkt og således i medfør af ikke-diskriminationsforpligtelsen skal være opnåelige for den pågældende. Ligeledes skal der gives oplysning om de sammenhænge, hvori disse vilkår og priser indgår.

I tilknytning til, at en udbyder med dominerende stilling pålægges en forpligtelse om transparens, fastlægges blandt andet mindstekrav til indholdet, hvilke specifikke oplysninger der skal indgå eller offentliggøres, hvor detaljerede oplysningerne skal være, og hvordan offentliggørelsen skal ske. Fastsættelse heraf sker under hensyn til konkurrencesituationen på markedet.

Til stk. 1

Forpligtelsen består i aktivt at stille en række oplysninger, som Forbruger- og Konkurrencestyrelsen har fastlagt, til rådighed for offentligheden.

Eksempelvis kan Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kræve, at en udbyder med dominerende stilling skal offentliggøre tekniske specifikationer, netkarakteristika, betingelser og vilkår for levering og anvendelse samt priser. Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan endvidere blandt andet kræve, at udbyderen skal offentliggøre bestemte oplysninger om nye netadgangsprodukter og kommende ændringer i eksisterende udbud heraf.

Til stk. 2

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at sikre transparens i de vilkår og priser, som udbyderen med dominerende stilling tilbyder. Kravet om udarbejdelse af standardtilbud er en forpligtelse, som Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan pålægge en udbyder med dominerende stilling i tilknytning til, at udbyderen bliver pålagt en forpligtelse om ikke-diskrimination, jf. forslaget § 23 k.

I begrebet "tilstrækkelig ubundet" ligger blandt andet, at standardtilbuddet ikke må indeholde et krav om modydelser som betingelse for at indgå eller ændre aftaler, ligesom der er forbud mod pakkelsesløsninger og bundtning i standardtilbuddet.

Udarbejdelsen af standardtilbud erstatter ikke den forpligtelse, som en udbyder med dominerende stilling har til at forhandle om indgåelse eller ændring af en aftale om netadgang, der indeholder individuelt aftalte vilkår og priser. En udbyder med dominerende stilling vil således for eksempel heller ikke med henvisning til et standardtilbud kunne afvise rimelige anmodninger om netadgang eller samtrafik, der angår andre vilkår og prismodeller end de vilkår og prismodeller, der følger af standardtilbuddet, hvis udbyderen er pålagt at imødekomme sådanne anmodninger.

Til stk. 3

Et standardtilbud om ubundet adgang til abonnentforbindelser skal til enhver tid, som minimum, indeholde de vilkår, som er angivet i markedsafgørelsen.

Til stk. 4

Kravet om at standardtilbud samtidig med offentliggørelse skal indsendes til Forbruger- og Konkurrencestyrelsen har til formål at sikre, at Forbruger- og Konkurrencestyrelsens tilsyn med en udbyder med dominerende stillings standardtilbud til enhver tid kan tage udgangspunkt i det senest opdaterede standardtilbud.

Til stk. 5

Et standardtilbud om ubundet adgang til abonnentforbindelser skal til enhver tid, som minimum, indeholde de vilkår, som er angivet i markedsafgørelsen.

Ad. § 23 m

Hensigten med at pålægge en udbyder med dominerende stilling en forpligtelse om at opsplitte regnskaber er at tilvejebringe mere detaljerede oplysninger end dem, der kan udledes af udbyderens lovpligtige regnskaber. De opsplittede regnskaber skal afspejle aktiviteterne i de forskellige dele af udbyderens virksomhed lige så nøjagtigt, som hvis disse dele blev drevet som enkeltvirksomheder, og - i forbindelse med vertikalt integrerede udbydere - forebygge diskrimination til fordel for egne aktiviteter og konkurrenceforvridende krydssubsidier.

Regnskaberne skal være så detaljerede, at priser for interne ydelser eller køb mellem markeder og tjenester kan identificeres, således at krav om ikke-diskrimination mellem udbud af tjenester, der udbydes henholdsvis internt og eksternt, kan dokumenteres.

Omfanget af forpligtelsen fastsættes af Forbruger- og Konkurrencestyrelsen på baggrund af en konkret vurdering og under hensyn til konkurrencesituationen, herunder konstaterede konkurrenceproblemer på markedet, samt til fremme af lovens formål.

Som eksemplifikation af de krav, som Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan fastsætte, kan nævnes:

- Overordnet indhold af de særskilte regnskaber, herunder eksempelvis at regnskaberne skal indeholde en resultatopgørelse, en opgørelse af investeret kapital og en opgørelse af den interne handel mellem de enkelte produktområder.
- Principper for intern afregning af ydelser mellem et selvstændigt forretningsområde og den øvrige virksomhed, herunder at ydelser skal afregnes til markedspriser eller eksternt benyttede priser.
- Principper for fordeling af indtægter og omkostninger.
- At der skal anvendes bestemte værdiansættelsesmetoder, herunder eksempelvis historiske eller aktuelle omkostninger (Historic Cost Accounting og Current Cost Accounting).
- At der skal fremlægges en konsolidering og afstemning mellem de særskilte regnskaber og regnskaber for markeder, hvor udbyderen ikke har en dominerende stilling, med de lovpligtige regnskaber.
- Frister for udarbejdelse af regnskabsdokumentation, indlevering af regnskaber, revision med videre.

Regnskaber kan afkræves aflagt ikke kun for netadgang, men også for andre aktiviteter, der har relation til netadgang. En vertikalt integreret udbyder med dominerende stilling kan således også skulle aflægge regnskaber for sit udbud af detailtjenester, i det omfang der i dette udbud anvendes reguleret netadgang.

I forbindelse med tilsyn med afgørelser om regnskabsmæssig opsplitning og kontrol af omkostningsregnskaber kan Forbruger- og Konkurrencestyrelsen udpege en kompetent uafhængig instans, der skal bistå med at kontrollere, at omkostningsregnskaber er udfærdiget i overensstemmelse med den offentliggjorte beskrivelse. Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan herunder kræve, at en udbyder med dominerende stilling indhenter en erklæring fra en ekstern revisor om udbyderens regnskabsforhold.

Forbruger- og Konkurrencestyrelsen offentliggør én gang årligt, for eksempel på sin hjemmeside, resultatet af denne kontrol.

Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan endvidere offentliggøre regnskabsoplysninger, herunder oplysninger om indtægter modtaget fra tredjemand, for eksempel hvis der anmodes herom. Hensigten er at fremme et åbent og konkurrencebaseret marked, herunder ved at understøtte forpligtelserne om transparens og ikke-diskrimination.

Ad. § 23 n

Formålet med bestemmelsen er navnlig at give mulighed for at anvende nye eller kombinere priskontrolmetoder.

Til stk. 1

Forbruger- og Konkurrencestyrelsen fastsætter i bekendtgørelsesform inden for de rammer og hensyn, der følger af loven, herunder hensynene i stk. 4, hvilke priskontrolmetoder der kan finde anvendelse, jf. stk. 8.

Som det fremgår af de almindelige bemærkninger, er forslaget udtryk for regulering af priserne hos udbydere med dominerende stilling.

Metoder og deres anvendelser skal efter forslaget fastlægges i bekendtgørelsesform, jf. stk. 8. Det er herefter Forbruger- og Konkurrencestyrelsen, der konkret fastsætter, hvilken metode eller eventuelt kombinationer heraf der skal finde anvendelse på et marked. Dette sker i de konkrete markedsafgørelser.

Udgangspunktet for, hvilke prisberegningsmetoder der skal finde anvendelse, fastsættes af Forbruger- og Konkurrencestyrelsen. Der kan imidlertid være behov for justeringer heraf, hvilket vil blive fastsat i bekendtgørelsen, herunder for eksempel i forbindelse med kombinationer af metoderne. Andre krav og prisberegningsmetoder kan finde anvendelse, hvis de fremgår af bekendtgørelsen, jf. stk. 8, og hvis de efter en konkret vurdering bedst varetager de hensyn, der er opregnet i stk. 4, sammenholdt med det almindeligt gældende proportionalitetsprincip.

Det vil i markedsafgørelserne skulle fastsættes, hvordan metoderne finder anvendelse på det konkrete marked med henblik på at løse de identificerede konkurrenceproblemer på markedet. Forbruger- og Konkurrencestyrelsens fastsættelse af krav til prissætningen kan antage flere former, herunder maksimalpriser, minimumspriser, gennemsnitspriser m.v.

Hvis der fastsættes krav i form af maksimalpriser, vil udbydere med dominerende stilling under iagttagelse af eventuelle øvrige krav i henhold til telereguleringen eller den øvrige lovgivning kunne vælge at fastsætte deres priser på et lavere niveau end den fastsatte maksimalpris.

Med tilsvarende forbehold vil en fastsat minimumspris kunne fraviges ved fastsættelse af højere priser.

Det kan endvidere konkret fastsættes af Forbruger- og Konkurrencestyrelsen i en (markeds)afgørelse, om udbyderen med dominerende stillings overholdelse af den fastlagte pris skal opgøres som et gennemsnit over et specificeret tidsinterval, produktgruppe eller lignende, eller om den fastsatte pris til enhver tid skal overholdes.

Som eksempel kan nævnes, at udbydere med dominerende stilling på engrosmarkedet for mobilterminering, der aktuelt er pålagt krav om maksimalpriser efter LRAIC-metoden, efter varsling af Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan opdele ydelser i flere elementer, herunder eksempelvis tidspunktafhængige priser og lignende. Det afgørende, i forhold til om udbyderen har overholdt den fastsatte maksimalpris, er i denne situation, om gennemsnitsprisen svarer til den pris, Forbruger- og Konkurrencestyrelsen har fastsat.

Til stk. 2

Den foreslåede bestemmelse afgrænser de markedssituationer, hvor Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan pålægge forpligtelser om priskontrol.

Begrebet prisklemme skal forstås i overensstemmelse med det almindelige konkurrenceretlige begreb. Med begrebet prisklemme forstås almindeligvis, at forskellen mellem detailpriserne hos udbydere med dominerende stilling og de engrospriser, som konkurrenter, der udbyder lignende detailtjenester, skal betale, bliver for lille til at skabe bæredygtig konkurrence. Det vil sige for lille til at sikre konkurrenterne en konkurrencemargin.

Til stk. 3

Ved beregning af en rimelig forrentning af den investerede kapital kan Forbruger- og Konkurrencestyrelsen tillade indregning af en passende forrentning af de medgåede investeringer i eksempelvis udstyr og bygninger, idet der i fornødent omfang foretages en tilpasning af kapitalens værdi, så den afspejler den løbende ansættelse af aktiver og af driftens effektivitet.

Ved vurderingen af, hvad der udgør en rimelig forrentning, skal der med henblik på at tilskynde til investering i nye accessnet, herunder investeringer i såkaldte næste generations net (NGN eller NGA), tages hensyn til de eventuelle specifikke risici i forbindelse med et bestemt nyt netinvesteringsprojekt, herunder når disse understøtter produkter, for hvilke efterspørgslen er usikker på det tidspunkt, hvor investeringen foretages.

Forbruger- og Konkurrencestyrelsen skal således blandt andet tage hensyn til udbygningsomkostningerne, hvor hurtigt nye produkter og tjenester forventes at slå igennem og det forventede detailprisniveau.

Til stk. 4

Fælles for anvendelse af metoder til priskontrol er, at den metode, som Forbruger- og Konkurrencestyrelsen pålægger en udbyder med dominerende stilling, skal tilgodese fremme af effektiviteten og skabelse af holdbar konkurrence samt øgede fordele for forbrugerne på det givne marked.

Ved valg og udformning af prisfastsættelsesmetode samt i forbindelse med eventuelle skøn i forbindelse med prisfastsættelsen efter de forskellige metoder skal Forbruger- og Konkurrencestyrelsen varetage de hensyn, der er nævnt i den foreslåede bestemmelse.

Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan som nævnt tilpasse en eller flere af de metoder, der vil fremgå af bekendtgørelsen, jf. stk. 8, til de relevante markeders konkrete forhold eller eventuelt gennem kombination af de enkelte metoder.

Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan således vælge en priskontrolmetode, hvor beregningen foretages af Forbruger- og Konkurrencestyrelsen på baggrund af udbyderen med dominerende stillings data, herunder eksempelvis i form af en LRAIC-metode. En anden mulighed er valg af en metode, hvor det påhviler udbyderen med dominerende stilling at dokumentere, at de anvendte priser er omkostningsrelaterede i overensstemmelse med den pålagte forpligtelse, herunder eksempelvis en forpligtelse om, at udbyderen skal overholde et krav om rimelige priser.

Til stk. 5

Den foreslåede bestemmelse har til formål at undgå, at en udbyder med dominerende stilling, der skal give netadgang på regulerede prisvilkår, opnår overdækning, hvis flere tjenester, der hver for sig skal dække omkostningerne ved anvendelsen, anvender nettet eller netelementer samtidigt (delt anvendelse). Situationen kan opstå, hvis et elektronisk kommunikationsnet kan anvendes til udbud af flere indbyrdes uafhængige tjenester, for eksempel telefoni, bredbånd og tv. Forskellige tjenester kan udbydes af den samme udbyder, hvorved der stadig vil kunne opnås overdækning, hvis ikke omkostningerne er fordelt mellem de anvendende tjenester.

Som eksempel kan nævnes anvendelse af et accessnet. Hvis en forbindelse alene anvendes til ét formål, for eksempel til almindelig telefoni eller til bredbånd, skal udgiften til driften af forbindelsen afholdes af den enkelte udbyder/tjeneste. Hvis linjen bruges både til almindelig telefoni og til bredbånd (delt anvendelse), kan der opnås overdækning, hvis begge udbydere/tjenester fortsat hver for sig dækker de fulde omkostninger.

Den foreslåede bestemmelse giver Forbruger- og Konkurrencestyrelsen mulighed for i sådanne situationer at fastsætte, hvordan omkostningerne skal fordeles mellem de forskellige tjenester.

Den gældende bestemmelse fastsætter, at omkostningerne skal fordeles ligeligt mellem udbydere af de forskellige tjenester. Ændringen i forhold hertil er foretaget med henblik på at give Forbruger- og Konkurrencestyrelsen mulighed for efter en konkret vurdering at differentiere omkostningsfordelingen ud fra den enkelte tjenestes forholdsmæssige anvendelse af netelementet eller nettet som helhed. Ved vurderingen skal Forbruger- og Konkurrencestyrelsen lægge vægt på, hvordan den valgte omkostningsfordeling adresserer det identificerede konkurrenceproblem og påvirker konkurrencesituationen på det eller de påvirkede markeder. Princippet om forholdsmæssighed kan konkret udmøntes som en ligelig fordeling af omkostningerne.

Som eksempel kan nævnes fordelingen af omkostninger for leje af kobberlinjer. Hvis to tjenester anvender hver sin del af frekvensspektret på kobberlinjen, skal de dele omkostningerne med halvdelen til hver. Det betyder, at telefoniudbyderen på engrosniveau skal betale halvdelen af omkostningerne til kobberlinjen. Den anden halvdel af omkostningerne betales af bredbåndsudbyderen. Denne fordeling er navnlig valgt for at opretholde en hensigtsmæssig balance mellem den infrastrukturbaserede og den tjenestebaserede konkurrence. For andre elektroniske kommunikationsnet kan omkostningerne efter en konkret vurdering fordeles anderledes.

Hvorvidt der er tale om forskellige anvendelser i den foreslåede bestemmelses forstand, vil afhænge af en konkret vurdering. For eksempel er almindelig telefoni og en bredbåndsforbindelse forskellige anvendelser af det samme elektroniske kommunikationsnet. Derimod er IP- eller bredbåndstelefoner via en bredbåndsforbindelse en service, som opnås via en eksisterende bredbåndsforbindelse, og der er derfor i dette tilfælde ikke tale om forskellige anvendelser. Som en vejledende rettesnor kan der ses på, om en tjeneste kan fungere uafhængigt af en anden.

Modellen forudsætter en vis udveksling af oplysninger om anvendelsen af det elektroniske kommunikationsnet mellem udbyderen med dominerende stilling og andre udbydere, der benytter det elektroniske kommunikationsnet, herunder udbyderen med dominerende stillingsinterne detailafdelinger.

De udvekslede oplysninger må således alene anvendes til de(t) formål, til hvilke(t) de er givet, og oplysningerne må derfor for eksempel ikke anvendes i markedsføringsøjemed.

Til stk. 6 og 7

Når en udbyder med dominerende stilling er pålagt en forpligtelse om priskontrol, kan det være nødvendigt samtidig at sikre grundlaget for at kunne indhente omkostningsinformation til for eksempel kontrolformål eller anvendelse af prisfastsættelsesmetoderne. Dette sikres igennem forpligtelsen om omkostningsregnskab.

Bestemmelsen danner rammerne for den konkrete udformning af forpligtelsen om omkostningsregnskab, der ud fra de særlige forhold, der gælder på det enkelte marked, pålægges udbyderen med dominerende stilling med henblik på at løse de identificerede markedsproblemer.

Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan pålægge udbydere med dominerende stilling at indsende omkostningsoplysninger til støtte for priskontrollen og fastsætte principper herfor, herunder om hvor ofte oplysningerne skal indsendes, i hvilken form oplysningerne skal indsendes, herunder om der skal indsendes egentlige regnskaber for de enkelte tjenester, og om oplysningernes detaljeringsgrad, herunder hvilke principper der skal iagttages ved henføring af indtægter og omkostninger til de enkelte tjenester.

Har en udbyder med dominerende stilling pligt til at sikre, at priserne er omkostningsbaserede, er det udbyderen selv, der skal bevise, at priserne er baseret på omkostningerne, inklusive en rimelig forrentning af investeringerne. Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan anmode udbyderen om at fremlægge fuld dokumentation for priserne og om nødvendigt kræve, at priserne tilpasses.

Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan stille krav om, at der stilles en beskrivelse til rådighed for offentligheden af omkostningsregnskabssystemet, der som minimum viser, dels de hovedkategorier som omkostningerne er samlet i, dels efter hvilke regler omkostningerne er fordelt. Som det også fremgår af ordlyden af stk. 6, er dette et minimum, som beskrivelsen af omkostningsregnskabssystemet skal vise. Hvis markedssituationen tilsiger det, kan Forbruger- og Konkurrencestyrelsen i den enkelte afgørelse opstille yderligere elementer, der skal kunne ses af omkostningsregnskabssystemet. Udbyderen kan også frivilligt lade yderligere elementer fremgå af omkostningsregnskabssystemet.

Til stk. 8

Den foreslåede bestemmelse medfører, at Forbruger- og Konkurrencestyrelsen i markedsafgørelsen kan fastsætte hvilke priskontrolmetoder der finder anvendelse.

Forbruger- og Konkurrencestyrelsens fastsættelse af, hvilke priskontrolmetoder der kan finde anvendelse, skal ske inden for de rammer Forbruger- og Konkurrencestyrelsen fastsætter, herunder hensynene i stk. 4.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at skabe transparens omkring Forbruger- og Konkurrencestyrelsens anvendelse af priskontrolmetoder og de krav, som skal følges i forbindelse med deres gennemførelse.

Forbruger- og Konkurrencestyrelsen fastsætter i de konkrete markedsafgørelser det nærmere indhold af de konkrete prisberegningsmetoder eller kombinationer af prisberegningsmetoder, der kan finde anvendelse i forbindelse med pålæggelse af priskontrolforpligtelser.

Forbruger- og Konkurrencestyrelsen skal såvel ved fastsættelsen af regler i henhold til stk. 8 som ved valget og udformningen af priskontrolmetoder efter stk. 4 iagttagelse af kravet om, at enhver mekanisme til omkostningsdækning eller metoder, der kan anvendes til fastlæggelse af priser, sigter mod at fremme effektiviteten og skabe holdbar konkurrence og øgede fordele for forbrugerne.

Ud over angivelsen af anvendelige prisberegningsmetoder forudsættes hjemlen anvendt til at fastsætte nærmere regler om, hvordan prisfastsættelsesmetoderne skal udarbejdes og anvendes, herunder om forpligtelser og rettigheder for brancheaktørers involvering i og bidrag til udarbejdelsen af metoden, høringsbestemmelser, transparens ved udformningen og efterfølgende opdateringer og ændringer af en model.

Hjemlen vil således kunne anvendes til at fastsætte tidsplaner for udarbejdelse af prisfastsættelsesmetoden og inddragelse af branchen i forbindelse hermed. Derudover kan der fastsættes bindende tidsfrister for eventuelle brancheaktørers udarbejdelse af omkostningsanalyser og øvrige medvirken og konkrete tidsfrister for den forpligtede udbyders afgivelse af faktuelle oplysninger.

Det vil kunne fastsættes, hvilken fremgangsmåde der skal anvendes ved udarbejdelsen af en beregningsmodel, herunder i hvilket omfang udbydere skal være ansvarlige for opbygningen af en omkostningsmodel.

Det vil samtidig kunne præciseres, at Forbruger- og Konkurrencestyrelsens fastsættelse af detailindholdet i en given prisfastsættelsesmetode som hidtil sker i afgørelsesform.

Ad. § 23 o

Formålet med funktionel adskillelse, hvorved en vertikalt integreret udbyder med dominerende stilling forpligtes til at oprette driftsmæssigt adskilte forretningsenheder, er at sikre, at der leveres fuldt ligeværdige netadgangsprodukter til alle udbydere i detailledet, herunder udbydere egne vertikalt integrerede afdelinger.

Ved relevante netadgangsprodukter menes blandt andet ubundet adgang til abonnentforbindelser og lignende netadgangsprodukter på accessmarkedet. Andre netadgangsprodukter kan efter en konkret vurdering ligeledes være omfattet af begrebet, hvis et markedssvigt kan tilskrives det forhold, at en udbyder med dominerende stilling er vertikalt integreret på engros- og detailsiden.

Til stk. 2

Det er hensigten med den foreslåede bestemmelse, at forpligtelsen kun skal anvendes i ekstraordinære tilfælde og kun i tilfælde af, at Forbruger- og Konkurrencestyrelsen har konstateret, at de forpligtelser, som kan pålægges efter forslaget § 23 i, stk. 2, nr. 1 - 5, ikke kan løse identificerede konkurrenceproblemer.

Begrundelsen for, at bestemmelsen kun vil kunne anvendes i ekstraordinære tilfælde, er, at en forpligtelse om funktionel adskillelse er meget indgribende. Funktionel adskillelse af en engrosafdeling med henblik på løsning af et konkurrenceproblem på et konkret marked vil i de fleste situationer medføre konsekvenser på en række andre markeder, end det marked konkurrenceproblemet er identificeret på. Det må nødvendigvis afspejles i den almindelige proportionalitetsvurdering, der skal gennemføres ved vurdering af, om forpligtelsen skal pålægges.

For at anvende forpligtelsen til funktionel adskillelse, skal der foreligge en markedsafgørelse, der enten alene pålægger funktionel adskillelse eller pålægger dette i sammenhæng med andre forpligtelser, som lever op til de almindelige indholds- og proceduremæssige krav, der følger af bestemmelserne om markedsundersøgelser, jf. forslaget § 23 e – 23 h.

Til stk. 3

Forbruger- og Konkurrencestyrelsen fastsætter det nærmere omfang af forpligtelsen om funktionel adskillelse under hensyntagen til det eller de konstaterede konkurrenceproblem(er), herunder om den selvstændige forretningsenhed skal etableres som en separat retlig enhed. Eksempelvis som et aktie- eller anpartsselskab, fysisk adskillelse af medarbejdere og ledelse fra de øvrige ansatte, opstilling af program for intern overvågning, som beskriver selskabets tiltag for at forhindre diskriminerende adfærd med videre. Der kan dog ikke ændres ved ejerskabet.

Ad. §§ 23p-23r

Den sektorspecifikke konkurrenceregulering af telemarkedet er bygget omkring 3 led: Første led udgøres af pålagte (fremadrettede) forpligtelser. Disse kan være pålagt i loven eller ved (markeds)afgørelser. Andet led udgøres af tilsyn med overholdelse af loven og regler udstedt i medfør heraf, herunder i (markeds)afgørelser, jf. forslaget § 23 p. Tredje led udgøres af en mulighed for at håndtere og regulere uoverensstemmelser, navnlig gennem konkret aftaleregulering, hvis der måtte være behov herfor. Hjemlerne til at træffe afgørelser om sektorspeci-

fik konkurrenceregulering af telemarkedet relaterer sig til disse 3 led og suppleres af den særlige regel i forslaget § 23 a, stk. 2, som omhandler sikring af forbindelse mellem slutbrugere og interoperabilitet.

I forbindelse med Forbruger- og Konkurrencestyrelsens afgørelsesvirksom kan styrelsen træffe midlertidige afgørelser, jf. forslaget § 23 r.

Ad. § 23 p

Med den foreslåede bestemmelse samles de fleste regler om tilsyn med overholdelse af lovens kapitel 5a og regler udstedt i medfør heraf i én bestemmelse, idet reglen suppleres af særreglen i forslaget § 23 a, stk. 2. Dermed udgør bestemmelsen den væsentligste del af det andet led i den sektorspecifikke konkurrenceregulering af telemarkedet, hvor første led udgøres af pålagte (fremadrettede) forpligtelser. Tilsynsbestemmelsen kan således blandt andet anvendes til at føre tilsyn med standardtilbud, overholdelse af ikke-diskriminationsforpligtelsen, transparensforpligtelsen og af priskontrolafgørelser.

Den foreslåede tilsynsbestemmelse afgrænses i forhold til forslaget § 23 i, om pålæggelse og udmøntning af forpligtelser pålagt udbydere med dominerende stilling derved, at § 23 i anvendes til at fastsætte, hvilke forpligtelser udbyderen med dominerende stilling skal overholde, mens tilsynet anvendes til at konstatere, om forpligtelserne bliver overholdt og eventuelt pålægge konkrete tiltag til at bringe en manglende overholdelse til ophør.

Den foreslåede tilsynsbestemmelse afgrænses i forhold til forslaget § 23 q derved, at tilsynsbestemmelsen anvendes til at konstatere, om lovens kapitel 5a og regler udstedt i medfør heraf er blevet overholdt og eventuelt pålægge konkrete initiativer til at bringe en manglende overholdelse til ophør, mens § 23 q anvendes til at håndtere og regulere uoverensstemmelser, hvor udbyderen med dominerende stilling har overholdt sine forpligtelser efter en generel vurdering, men hvor der i det konkrete tilfælde alligevel skønnes at foreligge en rimelig anmodning om indgåelse eller ændring af en aftale om netadgang eller samtrafik.

Det betyder, at Forbruger- og Konkurrencestyrelsen efter omstændighederne både vil skulle træffe afgørelse om, hvorvidt den forpligtede udbyder har overholdt lovens kapitel 5a eller regler udstedt i medfør heraf efter forslaget § 23 p, og tage stilling til, om der foreligger en rimelig anmodning om indgåelse eller ændring af en aftale om netadgang eller samtrafik efter forslaget § 23 q.

Forbruger- og Konkurrencestyrelsens tilsyn kan udøves på baggrund af en klage eller af styrelsens egen drift. Dermed sikres, at Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan træffe afgørelse i alle sager vedrørende overholdelse af lovens kapitel 5a og regler udstedt i medfør heraf.

Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan således vælge at starte en tilsynssag på baggrund af en henvendelse, som efter sit indhold drejer sig om noget andet. For eksempel kan styrelsen rejse en tilsynssag, hvis styrelsen i forbindelse med en anmodning om indgåelse eller ændring af en aftale om netadgang eller samtrafik bliver opmærksom på, at udbyderen muligvis ikke overholder sine forpligtelser efter lovens kapitel 5a eller regler udstedt i medfør heraf.

Når Forbruger- og Konkurrencestyrelsen har modtaget et standardtilbud, vurderer styrelsen om standardtilbuddet umiddelbart er i overensstemmelse med lovens kapitel 5a eller regler udstedt i medfør heraf. Styrelsens gennemgang af standardtilbud er ikke en godkendelsesordning. Uanset om styrelsen indledningsvis vurderer, at et standardtilbud ikke er i strid med lovens kapitel 5a eller regler udstedt i medfør heraf, eller har truffet afgørelse herom, er dette ikke i sig selv til hinder for, at styrelsen af egen drift eller på baggrund af en klage på et senere tidspunkt træffer ny afgørelse vedrørende standardtilbuddet.

I forbindelse med Forbruger- og Konkurrencestyrelsens gennemgang af et standardtilbud kan styrelsen sende standardtilbuddet i vejledende høring i branchen. Formålet med en vejledende høring er at indhente branchens praktiske erfaringer med standardtilbuddenes vilkår og hensigtsmæssighed. Dette kan give styrelsen en mere nuanceret baggrund for at vurdere, om standardtilbuddene er i overensstemmelse med telelovgivningen, og om vilkårene i standardtilbuddene er rimelige henset til, hvad der følger af markedsafgørelsen. Standardtilbuddene træder i kraft på tidspunktet for udbyderens offentliggørelse. Eventuelle ændringer på baggrund af gennemgangen vil skulle indarbejdes i et revideret standardtilbud.

Forbruger- og Konkurrencestyrelsens tilsyn kan resultere i afgørelser, der kan konstatere, om reglerne eller forpligtelserne er blevet overholdt, og eventuelt påbyde udbyderen at foretage specificerede skridt eller ændringer for at bringe en manglende overholdelse til ophør. Herunder kan styrelsen for eksempel træffe afgørelse om, at bestemte procedurer skal følges, eller at der skal optages eller ændres bestemte vilkår i et standardtilbud.

Dette indebærer for det første, at Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan træffe afgørelse om, hvordan en konstateret manglende overholdelse skal afhjælpes. Det kan for eksempel ske ved helt specifikke krav, eller ved at styrelsen udstikker nogle mindstekrav eller retningslinjer. Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan i afgørelsen efter omstændighederne tilkendegive, at andre løsninger, der medfører samme resultat, kan gennemføres.

For det andet kan Forbruger- og Konkurrencestyrelsen træffe afgørelse om, at der skal foretages konkrete tiltag, som ikke som sådan er omfattet af den konkrete sag. Det kan for eksempel dreje sig om, at der er klaget over en påstået diskriminerende adfærd, og at styrelsen herefter træffer afgørelse om, at der skal optages eller ændres i bestemmelser i et standardtilbud for derved at skabe en transparens, der modvirker diskrimination.

En afgørelse om ændring af et standardtilbud kan for eksempel således have 2 udformninger: Den første mulighed er, at den pågældende udbyder skal ændre et givet vilkår eller en given pris, således at standardtilbuddet bringes i overensstemmelse med reglerne i denne lovs kapitel 5a eller regler fastsat i medfør heraf. Den konkrete udmøntning overlades til udbyderen. En anden mulighed er, at Forbruger- og Konkurrencestyrelsen i afgørelsen fastsætter nærmere angivne (mindste)krav til indholdet af et vilkår eller en pris, som ligeledes bringer standardtilbuddet i overensstemmelse med reglerne i denne lovs kapitel 5a eller regler fastsat i medfør heraf.

Med henblik på at sikre overholdelse af pålagte forpligtelser kan Forbruger- og Konkurrencestyrelsen efter anmodning træffe foreløbige afgørelser, jf. forslaget § 23 r. Den foreløbige afgørelse kan for eksempel bestå i fastsættelse af skønsmæssigt midlertidige vilkår og priser med videre. Skønnet kan tage udgangspunkt i dokumentation fremlagt af den anmodende part eller fra brancheaktører.

Resultatet af Forbruger- og Konkurrencestyrelsens kontrol meddeles parten.

Ad. § 23 q

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at sikre, at en udbyder af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, der har forhandlet om netadgang eller samtrafik, men ikke har kunnet nå til enighed med modparten, skal kunne anmode Forbruger- og Konkurrencestyrelsen om at afgøre tvisten for så vidt angår spørgsmål om netadgang og samtrafik og vilkårene og priserne herfor, når en af udbyderne er pålagt en forpligtelse om at imødekomme rimelige anmodninger om netadgang eller samtrafik. Udbyderne kan anmode om Forbruger- og Konkurrencestyrelsens bistand til konfliktløsning umiddelbart efter, at en af dem har vurderet, at der er behov herfor i forbindelse med en verserende forhandling om netadgang eller samtrafik. Sagen kan indbringes af både den udbyder, som anmoder om netadgang eller samtrafik, og den udbyder, som er pålagt forpligtelse til at give netadgang eller samtrafik.

Til stk. 1

Den foreslåede bestemmelse giver Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kompetence til at træffe afgørelse om, hvorvidt der i konkrete tilfælde foreligger en rimelig anmodning om indgåelse eller ændring af en aftale om netadgang eller samtrafik. Herunder kan Forbruger- og Konkurrencestyrelsen nærmere fastlægge vilkårene for og priserne i den aftale eller ændring af en eksisterende aftale, som afgørelsen måtte give anledning til, jf. nedenfor.

Den foreslåede bestemmelse afgrænses i forhold til den generelle tilsynsbestemmelse i forslaget § 23 p, derved at tilsynsbestemmelsen anvendes til at konstatere, om lovens kapitel 5a eller regler udstedt i medfør heraf er blevet overholdt og eventuelt pålægge konkrete tiltag til

at bringe en manglende overholdelse til ophør, mens § 23 q anvendes til at håndtere og regulere uoverensstemmelser, hvor udbyderen har overholdt sine forpligtelser efter en generel vurdering, men hvor der i det konkrete tilfælde alligevel skønnes at være en rimelig eller urimelig anmodning om indgåelse eller ændring af en aftale om netadgang eller samtrafik.

Udgangspunktet for Forbruger- og Konkurrencestyrelsens vurdering af, om der foreligger en rimelig anmodning, er princippet om, at tvister skal forsøges løst af parterne på markedet. Derfor vil udgangspunktet være en vurdering af, hvorfor den anmodende udbyder ikke opsig den gældende aftale og indleder nye forhandlinger eller antager et eventuelt standardtilbud.

Som led i en afgørelse om, hvorvidt der foreligger en rimelig anmodning, kan Forbruger- og Konkurrencestyrelsen i tilfælde af uenighed mellem udbyderne af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester og efter anmodning fra en af udbyderne fastsætte konkrete vilkår og priser for den omhandlede netadgang eller samtrafik. Dermed kan Forbruger- og Konkurrencestyrelsen fastlægge rækkevidden af forpligtelser, der er pålagt efter forslagens § 23 a, stk. 2 eller § 23 i, i forhold til den enkelte udbyder, som anmoder om netadgang eller samtrafik.

Konkrete vilkår og priser fastsættes under hensyntagen dels til den berettigedes muligheder for at konkurrere på det pågældende marked, dels til den forpligtedes reelle muligheder for at give netadgang eller samtrafik på de givne vilkår. Vilkårene og priserne skal være forholdsmæssige og berettigede i forhold til den eller de konkrete forpligtelser, som den forpligtede udbyder er pålagt.

Opstår der i konkrete tvister behov for at afklare omfanget af de pålagte forpligtelser, vil dette spørgsmål skulle tages op efter den generelle tilsynsbestemmelse i forslagens § 23 p. Herefter vil Forbruger- og Konkurrencestyrelsen i den konkrete sag kunne træffe afgørelse om, hvorvidt der på baggrund af de konkrete omstændigheder foreligger en rimelig anmodning om netadgang eller samtrafik.

Til stk. 2

Den foreslåede bestemmelse fastslår, at det er en betingelse for, at bestemmelsen finder anvendelse, at mindst en af de implicerede udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester er pålagt en forpligtelse om at imødekomme rimelige anmodninger om netadgang eller samtrafik.

Til stk. 3

For at undgå at en løsning af konflikten forhales, træffer Forbruger- og Konkurrencestyrelsen afgørelse efter stk. 1 hurtigst muligt og så vidt muligt senest 4 måneder efter, at en part har indbragt sagen for Forbruger- og Konkurrencestyrelsen, medmindre sagen tages op til alternativ tvistbilæggelse efter stk. 4.

Til stk. 4

Den foreslåede bestemmelse giver Forbruger- og Konkurrencestyrelsen adgang til at tage en sag op til alternativ tvistbilæggelse, når dette vurderes bedre at kunne løse konflikten.

Det er Forbruger- og Konkurrencestyrelsen, der vurderer, hvilken løsningsmekanisme der skønnes mest egnet i relation til styrelsens behandling af konkrete spørgsmål. Styrelsen vurderer således, om det er en bindende afgørelse efter stk. 1, eller om en alternativ tvistbilægelsesmetode skal bringes i anvendelse.

Forbruger- og Konkurrencestyrelsens beslutning om, hvordan sagen skal behandles, vil ikke ske i form af en forvaltningsafgørelse, men i form af en processuel beslutning, der meddeles parterne. Det er dog en forudsætning, at parterne samtykker i, at sagen overgår til alternativ tvistbilæggelse, da det ellers ikke kan antages, at alternativ tvistbilæggelse giver en bedre mulighed for at løse konflikten.

Alternativ tvistbilæggelse kan forestås af Forbruger- og Konkurrencestyrelsen, men kan også foregå uden for Forbruger- og Konkurrencestyrelsens regi, for eksempel i form af brancheforhandlinger, mediation med videre.

Hvis den alternative tvistbilæggelse foregår i Forbruger- og Konkurrencestyrelsens regi, skal styrelsen assistere parterne med at nå til enighed om en aftale om netadgang eller samtrafik. Denne enighed kan eventuelt resultere i en aftale, der ikke følger de pålagte forpligtelser. Dette vil eksempelvis kunne være tilfældet, hvis parterne kan nå til enighed om en aftale, hvor for eksempel nogle priser afviger fra de regulerede priser. Styrelsen vil i disse situationer stadigvæk skulle varetage sin almindelige vejledningspligt efter Landstingslov nr. 8 af 13. juni 1994 om sagsbehandling i den offentlige forvaltning § 7, således at parterne også under alternativ tvistbilæggelse får tilstrækkelig orientering om de regler, der gælder på området.

Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om alternativ tvistbilæggelse, herunder hvilke typer alternativ tvistbilæggelse, som kan bringes i anvendelse, samt processen for disse, herunder regler om afbrydelse af forløbet, jf. dog stk. 5.

Til stk. 5

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at en part i en sag, der er overgået til alternativ tvistbilæggelse, kan anmode Forbruger- og Konkurrencestyrelsen om at træffe afgørelse i sagen

efter den almindelige procedure herfor. En sådan anmodning vil således betyde, at den alternative tvistbilæggelse afbrydes.

En anmodning om, at Forbruger- og Konkurrencestyrelsen skal træffe afgørelse i sagen, kan fremsættes på et hvilket som helst tidspunkt, efter at sagen er overgået til alternativ tvistbilæggelse.

Ad. § 23 r

Den foreslåede bestemmelse foreslås midlertidige afgørelser anvendt, når navnlig tidsmæssige forhold taler for det, og hvor det ikke er praktisk eller rimeligt at træffe afgørelse på det foreliggende grundlag, men hvor anvendelse af tvangsbøder på den anden side ikke vurderes at være hensigtsmæssigt eller tilstrækkeligt.

Som konsekvens af forslagets samling af afgørelshjemler foreslås reglerne om afgørelser på det foreliggende grundlag gjort mere generel. I praksis forventes dette at være af mindre betydning, idet afgørelser på det foreliggende grundlag, som hovedregel er relevant ved sager om priskontrol. Det kan dog ikke udelukkes, at bestemmelsen også kan være relevant i andre sager.

Overordnet har den foreslåede bestemmelse 2 formål: For det første at gøre det uinteressant for en udbyder af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, ikke at give Forbruger- og Konkurrencestyrelsen de oplysninger, som styrelsen kan kræve. For det andet at give Forbruger- og Konkurrencestyrelsen mulighed for hurtigt at træffe en midlertidig afgørelse på det foreliggende grundlag, hvis det er nødvendigt for, at netadgang eller samtrafik kan gennemføres på en hensigtsmæssig måde. De 2 hensyn kan gøre sig gældende på samme tid.

Forslaget tilsigter ikke at begrænse de muligheder, som grønlandsk ret i øvrigt giver for at tillægge en given adfærd processuel skadevirkning eller for efter en konkret vurdering at træffe afgørelse om, hvornår en afgørelse skal have virkning fra.

Til stk. 1

Med bestemmelsen fastslås, at Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan træffe afgørelse på det foreliggende grundlag, hvis en udbyder ikke indsender tilstrækkelig dokumentation til, at en afgørelse kan træffes, jf. lovens § 30. Det afhænger af en konkret vurdering, om der bør træffes afgørelse på det foreliggende grundlag, eller om oplysningerne bør søges fremskaffet gennem anvendelse af tvangsbøder, jf. forslagets § 37, eventuelt i kombination med en midlertidig afgørelse. Ved vurderingen skal inddrages, at det sædvanligvis påhviler myndigheden at sikre, at en afgørelse træffes på et korrekt og tilstrækkeligt grundlag. Ved vurderingen skal også inddrages, om der er modstående interesser, der taler for, at en afgørelse bør træffes in-

den en nærmere tidsramme, om udbyderen har haft rimelig tid til at fremskaffe tilstrækkelige oplysninger, og om myndigheden har et tilstrækkeligt grundlag for at træffe en afgørelse på det foreliggende grundlag.

Forbruger- og Konkurrencestyrelsen skal sikre, at udbyderen er bekendt med, at styrelsen ikke mener, at udbyderen har fremlagt de oplysninger, som udbyderen er forpligtet til, samt at udbyderen har fået en frist til at indsende oplysningerne.

Skønsmæssig fastsættelse af priser kan blandt andet ske med udgangspunkt i tilgængelig dokumentation, information om omkostninger hos tredjeparter, herunder i andre lande, og i prisniveauet for tilsvarende produkter i danske eller udenlandske aftaler om samtrafik eller netadgang.

Som udgangspunkt vil afgørelser, som herefter træffes på det foreliggende grundlag, være endelige afgørelser, og der skal som udgangspunkt træffes en ny afgørelse med virkning for fremtiden, hvis der senere fremkommer nye oplysninger. Imidlertid kan det ikke udelukkes, at det i særlige tilfælde vil kunne blive relevant at foretage en senere efterregulering af en afgørelse, som blev truffet på det foreliggende grundlag. I sådanne situationer finder den foreslåede bestemmelses stk. 6 tilsvarende anvendelse.

Til stk. 2

Den foreslåede bestemmelse har til formål at give Forbruger- og Konkurrencestyrelsen mulighed for at træffe en afgørelse hurtigt, hvis der er behov herfor. Behovet vil oftest være begrundet i, at en midlertidig afklaring eller fastlæggelse af de regulatoriske "spilleregler" er nødvendig, for at netadgang eller samtrafik kan gennemføres.

Situationen vil formodentlig oftest opstå i sager om, hvorvidt der foreligger en rimelig anmodning om indgåelse eller ændring af en aftale om netadgang eller samtrafik. Imidlertid kan det ikke udelukkes, at behovet også kan opstå i andre situationer, for eksempel i forbindelse med en klage over, at en udbyder med dominerende stilling ikke overholder sine forpligtelser over for en anden udbyder.

Baggrunden kan være uoverensstemmelser eller praktiske problemer. Situationen kan også være, at en udbyder ikke indsender tilstrækkelig dokumentation, jf. lovens § 30, til at en afgørelse kan træffes, men hvor det ikke er hensigtsmæssigt eller forsvarligt at træffe afgørelse på det foreliggende grundlag, og hvor der ikke vurderes at være tid til at afvente effekten af at pålægge tvangsbøder, jf. lovens § 37.

I sådanne situationer kan Forbruger- og Konkurrencestyrelsen træffe en midlertidig afgørelse på det foreliggende oplysningsgrundlag. Styrelsen skal herefter fortsætte sagsbehandlingen

med henblik på at kunne træffe en endelig afgørelse på et fuldt oplyst grundlag eventuelt under anvendelse af tvangsbøder, jf. lovens § 37.

Da en midlertidig afgørelse træffes på et principielt mindre fyldestgørende oplysningsgrundlag, forudsættes Forbruger- og Konkurrencestyrelsen at tilstræbe, at en endelig afgørelse kan træffes hurtigst muligt.

Til stk. 3

Dette kan ske hvis der fremkommer nye oplysninger.

Til stk. 4

Den foreslåede bestemmelse præciserer, at en midlertidig afgørelse gælder, indtil der indgås en endelig aftale eller træffes endelig afgørelse.

Hvis de implicerede parter indgår en aftale, vil dette blive anset som en tilbagekaldelse af den anmodning eller klage, som sagen er startet på baggrund af, og Forbruger- og Konkurrencestyrelsen vil træffe afgørelse om ikke at foretage sig yderligere i anledning heraf. Hvis de implicerede meddeler, at de ønsker at fortsætte deres samarbejde på baggrund af den midlertidige afgørelse, som styrelsen har truffet, vil dette være at betragte som en aftale mellem de implicerede parter.

Som det fremgår af bemærkningerne til forslaget § 23 p, kan Forbruger- og Konkurrencestyrelsen uanset en aftale eller anden tilbagekaldelse af en anmodning eller klage vælge at rejse en tilsynssag, hvis styrelsen finder anledning hertil.

Til stk. 5

Når en endelig afgørelse træffes, efter at der har været truffet en midlertidig afgørelse, skal de implicerede parter som udgangspunkt stilles, som om den endelige afgørelse havde haft virkning fra det tidspunkt, hvor den midlertidige afgørelse blev truffet. Der skal ved efterreguleringen tages højde for ikke ubetydelige rentetab hos den part, der måtte have lidt et sådant i den periode, hvor den foreløbige afgørelse har haft virkning.

Den foreslåede bestemmelse bygger på den antagelse, at ingen af de implicerede parter er nærmere til at bære risikoen ved, at Forbruger- og Konkurrencestyrelsen har måttet træffe en afgørelse på et ikke fuldt oplyst grundlag.

Til stk. 6

Den foreslåede bestemmelse har til formål at gøre det uinteressant for udbydere, der er forpligtet til at fremlægge oplysninger, jf. lovens § 30, at undlade at fremlægge tilstrækkelig dokumentation til, at Forbruger- og Konkurrencestyrelsen kan træffe afgørelse efter reglerne.

Bestemmelsen indebærer, at efterreguleringsordningen i stk. 5 kun finder anvendelse, hvis efterreguleringen er til gunst for tredjemand.

Ved tredjemand forstås i denne sammenhæng andre end den udbyder, der ikke har indsendt tilstrækkelig dokumentation.

Den foreslåede bestemmelse bygger på det princip, at den, der har ansvaret for, at en afgørelse ikke kan træffes på et fuldt oplyst grundlag, er den nærmeste til at bære risikoen ved, at afgørelsen kan få et indhold, der er anderledes, end hvis afgørelsen var blevet truffet på et fuldt oplyst grundlag. Det forudsættes således, at der ved den konkrete anvendelse af bestemmelsen kan tages hensyn til, om der foreligger undskyldelige omstændigheder, ligesom den konkrete efterregulering efter omstændighederne vil kunne fastlægges efter et vist friere skøn.

Til nr. 2.

Det nye stk. 3 tilføjes til § 30, for at give Forbruger- og Konkurrencestyrelsen mulighed for at indhente oplysninger på vegne af de øvrige nordiske konkurrencemyndigheder med henblik på håndhævelse af nationale konkurrenceregler. Udvekslingen af oplysninger indhentet på baggrund af denne bestemmelse skal ske på baggrund af gensidighed samt at oplysningerne er undergivet tilsvarende tavshedspligt hos modtagerne og udelukkende anvendes til formål som er fastsat i en bilateral eller multilateral aftale, jf. § 34.

Til nr. 3.

Det nye stk. 4 i § 31 tilføjes ligeledes for at give Forbruger- og Konkurrencestyrelsen mulighed for at foretage kontrolundersøgelser på vegne af de øvrige nordiske konkurrencemyndigheder med henblik på håndhævelse af nationale konkurrenceregler. Ved disse kontrolundersøgelser gælder de nærmere bestemmelser i § 32 ligeledes og fastsætter derfor de nærmere rammer for kontrolundersøgelserne.

Til nr. 4.

§ 33 opdateres i sin ordlyd, således at politiet også kan yde bistand ved de kontrolundersøgelser der foretages efter § 31, stk. 4, om kontrolundersøgelser for at yde bistand til de andre nordiske konkurrencemyndigheder.

Til nr. 5. Der sker en opdatering af bestemmelsen således at det både er afgørelser truffet af Konkurrencenævnet og Forbruger- og Konkurrencestyrelsen der ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Til nr. 6.

Med tilføjelse af den sektorspecifikke konkurrenceregulering, tilføjes ligeledes sanktionsmuligheder i forhold til overtrædelse af de nye bestemmelser.

Bestemmelsen er hovedsageligt en videreførelse af den eksisterende § 38, dog med tilføjelse af sanktionsmulighed for overtrædelse af den sektorspecifikke lovgivning i stk. 1, nr. 8 og 9 samt hvilke kriterier der skal benyttes ved sanktionsberegningen i stk. 8.

De gældende principper for udmåling af bøder til virksomheder for overtrædelse af loven tydeliggøres i det nye stk. 8. Det indebærer, at bøder til virksomheder skal udmåles under hensyntagen til overtrædelsens grovhed, varighed samt virksomhedens omsætning.

Ved den konkrete udmåling skal der ved vurderingen af en overtrædelses grovhed tages udgangspunkt i et grundbeløb alt efter, om overtrædelsen kan karakteriseres som en mindre alvorlig, en alvorlig eller en meget alvorlig overtrædelse.

Ved den konkrete bødeudmåling skal der i større omfang tages hensyn til en virksomheds omsætning, således at bøden for alvorlige og meget alvorlige overtrædelser indebærer en væsentlig omkostning for virksomheden relativt til dens omsætning. Hensigten er, at bøder for den samme type overtrædelse skal virke økonomisk ensartede for små og store virksomheder. Ved den konkrete bødeudmåling skal der fortsat også tages hensyn til varigheden af en overtrædelse.

Anklagemyndigheden forventes at nedlægge påstand om idømmelse af bøder for en mindre alvorlig overtrædelse af konkurrenceloven i størrelsesordenen op til 4 mio. kr. Bødestørrelsen for en alvorlig overtrædelse af konkurrenceloven forventes at ligge i størrelsesordenen fra 4 til 20 mio. kr., og bødestørrelsen for en meget alvorlig overtrædelse forventes at ligge i størrelsesordenen fra 20 mio. kr. og op efter.

De gældende retningslinjer, hvorefter der sondres mellem en overtrædelse af kortere varighed (mindre end 1 år), af mellemlang varighed (1-5 år) og af lang varighed (over 5 år), foreslås videreført. De gældende retningslinjer, hvorefter grundbeløbet for grovheden af en overtrædelse stiger som følge af tillæg for varigheden af overtrædelsen, foreslås ligeledes videreført.

Til § 2

Til nr. 1

Bestemmelsen ophæves da dette forhold nu fremadrettet bliver reguleret i de nye bestemmelser i konkurrenceloven. Der sker derfor ophævelse for at forhindre dobbeltregulering.

Til nr. 2

Bestemmelserne ophæves da dette forhold nu fremadrettet bliver reguleret i de nye bestemmelser i konkurrenceloven. Der sker derfor ophævelse for at forhindre dobbeltregulering.

Forbrugerklager på det teleretlige område behandles efter de almindelige forbrugerretlige regler.

Til nr. 3

Bestemmelsen ophæves da dette forhold nu fremadrettet bliver reguleret i de nye bestemmelser i konkurrenceloven. Der sker derfor ophævelse for at forhindre dobbeltregulering.

Til § 3

Det foreslås, at loven træder i kraft den 30. december 2017.